CONCEPT

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE OLDEBROEK OP 8 JULI 2021 OM 19.00 UUR IN HET GEMEENTEHUIS TE OLDEBROEK

Aanwezig zijn:

Leden van de raad:

de heer H. van de Beek (SGP)
de heer H.W. van Bergeijk (ChristenUnie)
de heer J.A. Dijkstra (CDA)
de heer G.J.L. Dokter (PvdA/Burgerpartij Oldebroek)
de heer E.D. Doorneweerd (ChristenUnie)
de heer D.E. Doornwaard (SGP)
de heer J. Evink (ABO)
de heer P.H. Graansma (ChristenUnie) (v.a. 21.30 uur)
de heer A. Hardonk (ChristenUnie)
de heer H.G.P. Kemp (VVD)
de heer J.T. de Nooijer (SGP)
de heer E.J. Ruitenberg (ChristenUnie)
de heer B.J. Spijkerboer (ChristenUnie)
de heer C. Spijkerboer (CDA)
mevrouw R. van der Veen-Schoonhoven (CDA)
de heer H. Wijnne (ChristenUnie)

Voorzitter: mevrouw T.H. Haseloop-Amsing
Griffier: de heer J. Tabak

College:

de heer B. Bergkamp (ABO), wethouder
de heer B. Engberts (SGP), wethouder
mevrouw E.G. Vos-van de Weg (ChristenUnie), wethouder

Afwezig met kennisgeving:

de heer A.M. Boer (ABO)
de heer G. Evink (SGP)
mevrouw A. Klein Gansei (PvdA/Burgerpartij Oldebroek)

01. OPENING.

De VOORZITTER heet iedereen welkom en opent de vergadering op de gebruikelijke wijze met ambtsgebed.

De heer Pieter Lensselink is sinds een half jaar de nieuwe gemeentesecretaris. Hij krijgt kort de gelegenheid om zich te introduceren.

02. VASTSTELLING VAN DE AGENDA.

De heer RUITENBERG (ChristenUnie) stelt voor om agendapunt 11, Eerste bestuursrapportage 2021, tegelijk met agendapunt 9, Perspectiefnota 2022 te behandelen, aangezien ze min of meer dezelfde onderwerpen betreffen.

De VOORZITTER stelt vast dat de raad hiermee instemt. Hierdoor komt agendapunt 11 te vervallen en wordt de Eerste bestuursrapportage 2021 behandeld bij agendapunt 9.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

03. VASTSTELLING NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN 3 JUNI 2021.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

04. INGEKOMEN STUKKEN.

De raad gaat akkoord met de afdoening zoals voorgesteld op de lijst van ingekomen stukken voor deze vergadering.

05. MONDELINGE VRAGEN VAN RAADSLEDEN.

Er zijn geen vragen.

06. LIJST VAN B-ONDERWERPEN, DIE BIJ HAMERSLAG WORDEN AFGEDAAN.

De raad gaat akkoord met de voorgestelde besluitvorming over de voorstellen op de lijst van B-onderwerpen voor deze raadsvergadering

07. VASTSTELLING VARIANT VOOR ONTWIKKELING DE BRINK (WEZEP).

De heer KEMP (VVD) zegt dat het plan om woningbouw te realiseren op de Brink voor de VVD een logisch gevolg was van de verplaatsing van korfbalvereniging Rood-Wit. Niet alleen vanwege de hoge kosten die deze verhuizing met zich meebracht en daar inkomsten tegenover moesten staan, maar ook de grote behoefte aan passende woningbouw in de gemeente Oldebroek. Dit project was voor de fractie weer een leermoment. Waar de VVD beide zaken in elkaars verlengde zag, bleef het college bij het standpunt dat het twee verschillende zaken waren. Dat had de fractie steviger moeten pareren, zo blijkt. Financieel gezien is dit voor de gemeente een geweldige aderlating geworden. Daarnaast heeft het college naar zijn oordeel de burgerparticipatie erg ruim geïnterpreteerd. Eerlijkheidshalve, de raad, en ook de VVD, had meer en betere kaders vooraf moeten stellen om tot een meer evenwichtig financieel, meer gezond plan te kunnen komen. Uiteraard vindt de fractie het ook belangrijk dat inwoners mee kunnen praten en denken over wijzigingen in hun omgeving, maar waar het woonkansen en ingrijpende financiële zaken betreft, moet niet worden vergeten dat de hele samenleving dit aangaat. Nu ligt er een voorstel gebaseerd op de omwonendenenquête, waarbij het college nog als voorwaarde een financiële plus van € 2 ton beoogt. Zelfs de opbrengst van de verkoop van het clubgebouw is al in de voorlopige berekeningen meegenomen. Dat het onder- of bovengronds parkeren nog een discussie wordt, ligt voor de hand wat de VVD betreft, maar de harde toezegging van de portefeuillehouder dat onder de streep in elk geval € 2 ton dient over te blijven, blijft staan en daar houdt hij het college ook aan. De fractie is wel zo sportief om de omwonenden van de Brink vanaf deze plek te feliciteren met het resultaat van hun inbreng, want er ligt nu een heel mooi ruimtelijk plan voor met veel kansen, ontspanningsmogelijkheden en groen in hun directe woonomgeving.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek):
Wat PvdA/Burgerpartij Oldebroek betreft is dit voorstel verregaand besproken in de voorbereidende openbare raadscommissie. Een herhaling van zetten lijkt hem niets bijdragen of veranderen.
De woordvoerder van de inwoners rondom de Brink heeft zich tijdens de raadscommissiebespreking lovend uitgelaten over de participatiemogelijkheden en de houding van ambtenaren en college in het traject. Dat is een heel mooie opsteker. Dit houdt dan wel in dat toekomstige inbreidingsplannen qua precedent op dezelfde grondhouding, aanpak en invloed mogen rekenen. Want als PvdA/Burgerpartij Oldebroek zijn we groot aanhanger van gelijke behandeling. Dan denkt hij met enige zorg aan trajecten als WHC en WTC als men daar hetzelfde mee om wil gaan. Dan is wel de vraag: hoe gaat men op deze manier noemenswaardige ontwikkelingen zien in bouwen voor de woningen die nodig zijn om alleen al doorstroming en beweging in de lokale woningmarkt te krijgen. Daar zijn echt serieuze stappen voor nodig. Niet alleen om de overspannen woningmarkt anno vandaag, maar ook om een woningbestand dat in september wordt besproken in de raad, het woonprogramma. De voorstellen zijn nog in ontwikkeling en afgelopen week was hij als toehoorder, samen met de heer Kemp van de VVD overigens, aanwezig bij een inzicht verhogende bespreking tussen de projectambtenaren en de betrokken inwoners daarover; en de wethouder was er ook. Regio Zwolle zoekt naar extra woningbouwkansen in de wijdere regio. Feit is dat actie nodig is en dat vergt ook duidelijk inzicht in wat we als gemeentelijke

overheid willen doen, hoe we dat wil bereiken en wat dat mag kosten. Als PvdA/Burgerpartij Oldebroek horen we dus graag een reflectie van het college over de precedentwerking die van het plan van aanpak van de Brink uitstraalt. Hoe kunnen we participatie en betrokkenheid even hoog houden als bij dit plan én beter inzichtelijk houden wat gemeentelijke ambities en budgetten zijn. Het verhuizen van korfbalvereniging Rood-Wit, het verbouwen van Erica Terpstrahal en omgeving, aanleggen kunstgras en dat soort zaken kosten ook nog wat en de beheerskosten liepen ook al weer op. Onze gemeentelijke schatkist klinkt steeds holler. Dat verandert weinig aan het huidige voorstel en de uitkomst, dus daar zullen we u en de betrokken inwonersgroep rondom de Brink niet bij hinderen. Als raad dragen wij immers, zoals de heer Kemp het ook al treffend verwoordde, een verantwoordelijkheid in de totstandkoming en de uitkomst van dit dossier. Daar waren we zelf bij; alleen waren we er wellicht niet voldoende bij.
Blijft nog over de opmerkingen over parkeermogelijkheden. Die kwam in de commissie ook ter sprake. Vooral als de kerken in de omgeving bezocht worden. Immers, in deze omgeving van de Brink staan eigenlijk vijf kerkgebouwen die op zondagen veel parkeerruimte claimen terwijl er amper parkeergelegenheden zijn. Kortom, dan staan de straten in de wijk vol. Eén kerk heeft de parkeerruimte van het Dorpshuis beschikbaar. In de raadscommissie vroegen we ook al: is er gepoogd om met bijvoorbeeld Coelenhage en de kerken in gesprek te gaan over parkeermogelijkheden bij bestaande opties, bijvoorbeeld via afspraken of een overeenkomst met bijvoorbeeld Coelenhage. Dat is iets wat natuurlijk niet bij het besluit van vanavond hoort, maar wat voor ons best waardevol is over de opmerkingen die over het parkeren zijn gemaakt.
Nogmaals, de gezamenlijke bewoners rondom de Brink zijn happy en vol lof over de uitkomst en de hoge participatiegraad die zij hebben ervaren, volgens een woordvoerder in de commissie. Dat is winst, maar werpt ook een onmiskenbare verwachting op bij volgende inbreidingstrajecten.

De heer DIJKSTRA (CDA) geeft aan dat bij de fractie het gevoel overheerst dat er een eenzijdige afweging is gemaakt voor dit gebied. Er is voornamelijk geluisterd naar het initiatiefplan dat door de buurt de Brink is ingediend. Het CDA is zeker blij met participatie van inwoners en de buurt, maar er moet ook worden gedacht aan andere belangen van inwoners binnen de gemeente. De opdracht vooraf was helder: uitwerking van een drietal scenario's in overleg met de buurt en een financiële onderbouwing. In het beoogde resultaat in het voorstel staat dat er drie uitgewerkte scenario's moeten komen en voor zover mogelijk in afstemming met de buurt. De wethouder gaf in de commissie aan dat het college aan de slag is gegaan met de opdracht die de raad in december heeft goedgekeurd. Hierin staat dat het college de ambtelijke organisatie de opdracht heeft gegeven om voor zover mogelijk met inwoners te komen met minimaal drie scenario's. 'Voor zover mogelijk' betekent voor het CDA niet dat de wethouder alle andere belangen uit het oog mag verliezen. Andere belangen zoals de financiële opbrengstmaximalisatie van dit gebied, de financiële positie van de gemeente en de hoge vraag naar woningen en appartementen binnen deze gemeente. In dit voorstel wordt de opbrengstmaximalisatie zijdelings genoemd en direct uitgesloten op basis van de enquête in de buurt. De fractie vindt dit niet terecht. Het gebied heeft een grotere potentie, eveneens volledig inpasbaar in dit gebied voorzien van de natuurlijke waarde-kenmerken. De fractie kiest inderdaad in dit geval voor woningen en voor een opbrengstmaximalisatie en niet voor een park. Het CDA voldoet dan aan optimale inbreiding binnen deze locatie conform het huidige beleid. Daarnaast komt de fractie dan tegemoet aan de wensen van een groot aantal inwoners van deze gemeente: uitbreiding van aantal woningen binnen de gemeente.
Met dit voorstel houdt de wethouder zich ook niet aan zijn eigen doel binnen de bestuursovereenkomst, waarin staat dat realisatie van nieuwe woningen gebeurt bij voorkeur op inbreidingslocaties. Juist dit project biedt potentie voor inbreiding voor een groter aantal woningen dan nu gepland.
In de commissie is duidelijk gevraagd om een financiële onderbouwing, maar helaas ontbreekt deze. Daarom kan men als raad niet goed beoordelen of het financiële dekkingsplan haalbaar is. De wethouder zegt toe een minimale opbrengst van € 2 ton te realiseren in scenario D. Dat is ook weer inclusief de verkoop van het gebouw. De fractie moet dit maar voor waarheid aannemen, zonder het zelf te kunnen beoordelen. Het CDA vindt dat de wethouder de informatieplicht naar de raad heeft om de financiële onderbouwing te verstrekken. Zijn vraag is of de wethouder kan toezeggen dat er alsnog een volledige onderbouwing komt.
Los van het feit dat het plan er erg mooi uitziet, vraagt het CDA zich af of dit het ideale scenario is. De fractie is daarvan niet overtuigd en kan dan ook niet instemmen met het voorliggend voorstel.

De heer EVINK (ABO) ondersteunt van harte het voorliggend voorstel. ABO vindt het een exemplarisch voorbeeld van hoe een locatie die binnen de bebouwde kom ligt, in samenwerking met de bewoners wordt ontwikkeld. De eerste gesprekken dateren al van 2017. Sindsdien zijn er meerdere gesprekken gevoerd met de initiatiefgroep, zijn er fysieke en digitale bijeenkomsten geweest met bewoners, is er separaat gesproken met de direct omwonenden. En er is een enquête gehouden. De uitkomst is een bestemming met een grotendeels openbaar karakter dat hoort bij dit stukje oud Wezep. Het appartementengebouw met circa tien wooneenheden ligt in een landelijke vormgeving, wat naar de mening van de fractie goed aansluit bij de landelijke omgeving van de Soppe. ABO hoopt dat het lukt om het parkeren van de bewoners van het appartementengebouw inpandig op te lossen. Mocht de gewenste financiële opbrengt van € 200.000 daarmee niet gehaald worden, dan dringt de fractie erop aan om het parkeren zo goed mogelijk in te passen, zodat het groene karakter van het parkje zoveel mogelijk bewaard blijft. Dat geldt ook voor de extra parkeerplaatsen die worden gerealiseerd om de parkeerdruk met name op zondag te verlichten bij de kerken. Hij vindt het fijn dat gemeente en bewoners elkaar gevonden hebben in dit plan. De complimenten voor de goede samenwerking. Het vraagt een extra inspanning van de gemeentelijke organisatie, maar het zorgt voor zoveel mogelijk draagvlak bij de omwonenden. Wat ABO betreft een mooi voorbeeld van Oldebroek voor Mekaar (OvM).

De heer WIJNNE (ChristenUnie) noemt dat inwonersparticipatie inmiddels een belangrijk uitgangspunt is in de bestuurscultuur van Oldebroek. De fractie is daar heel blij mee en vindt dat hiermee moet worden doorgegaan. Het is mooi en goed dat omwonenden meedenken over een plan in hun directe omgeving. In de commissie is doorgesproken over de manier van participatie die bij dit project is toegepast. De fractie vindt de betrokkenheid en het enthousiasme van de deelnemers heel mooi om te zien. Daarin is die participatie echt geslaagd. Wel vraagt hij zich af of dit nu ook de beste uitkomst is voor de gemeente in totaliteit. Er zijn namelijk meer belangen te dienen. Voor de fractie is de vraag wat hiervan kan worden geleerd. Het is belangrijk dat er op voorhand goede kaders worden meegegeven. Wat de ChristenUnie betreft heeft de raad dat te weinig gedaan. Dat een buurt niet wil meedenken over een plan waar een maximale opbrengst gegenereerd wordt, snapt hij. Maar er zit nogal wat tussen kostenneutraliteit en maximale opbrengst. De fractie had verwacht dat het college daarop meer zou sturen. De ChristenUnie had er bij de verplaatsing van Rood-Wit rekening mee gehouden en ook regelmatig benoemd, dat uit de herontwikkeling een hogere opbrengst zou komen dan het voorstel dat nu voorligt. Het lijkt de ChristenUnie dan ook goed om met elkaar te evalueren wat er goed is gegaan en wat beter moet als het gaat om de wensen van de buurt en de bredere belangen van de gemeente in dit soort projecten. Dit wil de fractie aan de voorkant meegeven. Graag een reactie van het college hierop.
Een tweede aandachtspunt. De ChristenUnie vindt het belangrijk om in de verdere financiële uitwerking niet meer voor verrassingen te komen staan en dat de nu geschetste opbrengst daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Hij is dan ook blij van de wethouder in de commissie te hebben gehoord dat toekomstige kosten voor beheer en onderhoud al zijn meegenomen. Graag ook hier een duidelijke toezegging dat als de ChristenUnie meegaat in het voorstel, de € 2 ton echt gegarandeerd is.
De fractie heeft vernomen dat er meer geïnteresseerden waren in de ontwikkeling op de Brink, zoals het initiatief van Wezeper Hofje, waarbij op deze locatie seniorenwoningen in combinatie met zorg ontwikkeld zouden kunnen worden. Zijn vraag is waarom dit initiatief, of dit soort initiatieven die wellicht ook belangstelling hebben, niet zijn meegenomen in de variantenstudie.
De fractie denkt dat de voorkeursvariant die nu voorligt, op zich de beste manier is waarop de participatie is gelopen en dat dat de beste keus is. De fractie neemt dan genoegen met de opbrengst van minimaal € 200.000. De ChristenUnie is blij met de mooie omgevingskwaliteit en het draagvlak dat er is bij de omwonenden.

De heer DOORNWAARD (SGP) vond het een zeer waardevolle bijdrage van het CDA. Wellicht was het beter geweest die punten in de commissie te benoemen. Dan had de raad daarover wat verder kunnen doorpraten, want de SGP had die financiële onderbouwing destijds ook genoemd en zelfs in de technische vragen gesteld. Van de wethouder hoorde hij dat het niet zo was, hoewel de wethouder misschien nog wel meer bedragen wist. Uiteindelijk ligt de € 2 ton op tafel en dat is dan op basis waarvan de fractie de afweging maakt. Enerzijds kan hij ook een heel eind met de VVD meegaan. In de commissie heeft de fractie daarover ook al iets gezegd en het dilemma duidelijk gemaakt. Na de

commissievergadering is de SGP bij een bijeenkomst van het woonprogramma in Wezep geweest en gehoord van het initiatief het Wezeper Hofje. Toen de fractie van dat mooie plan te horen kreeg, vernam hij ook dat de bewonersgroep daar niet op in is gegaan. Dat geeft de SGP een extra zure smaak met alles wat de fractie al gezegd heeft in de commissie. De toegezegde evaluatie met betrekking tot dit traject lijkt hem zeer noodzakelijk. De fractie verwacht dan ook een toezegging dat het college hier zo snel mogelijk mee komt. Daarom wacht hij het liefst eerst de uitkomsten af voordat er weer een dergelijk project wordt gestart.
Naar ABO; exemplarisch voorbeeld. Ziet ABO dat ook bij WHC/WTC? Vindt ABO dat dat allemaal moet worden omgeturnd en daar op dezelfde manier mee moet worden omgegaan als bij dit project, of ziet ABO daar nog wel verschil in?
Wat de SGP betreft duidelijke afspraken aan de voorkant, zodat er uiteindelijk een afweging kan worden gemaakt hier in de raad. In de commissie heeft de fractie al aangegeven te kunnen instemmen en dat wijzigt niet ondanks die extra zure smaak.

Wethouder BERGKAMP antwoordt PvdA/Burgerpartij Oldebroek over de precedentwerking dat het goed is om te kijken naar het project zelf. Dit project met betrokkenheid van de directe buurt is een iets ander project dan het door een aantal fracties genoemde WHC/WTC-traject. Een heel mooi voorbeeld vindt hij dat de raad in het raadsgesprek uitgebreid over de ontwikkelingen bij Oldebroek West heeft gesproken en aangegeven: a. dat ook daar sprake is van actieve betrokkenheid van bewoners en b. nadrukkelijk de scenario's wil zien die daar ontwikkeld worden met een financiële onderbouwing. Dat geeft naar zijn oordeel al aan dat het college dat op die manier ook doet voordat er überhaupt een keus gemaakt wordt over hoe verder.

De heer DOORNWAARD (SGP) vraagt bij interruptie wat in de beleving van het college het verschil is tussen het voorliggend project en het project WHC/WTC.
Wethouder BERGKAMP antwoordt dat het college bij het project WHC/WTC heeft afgesproken eerst een haalbaarheidsonderzoek te doen met actieve betrokkenheid van de bewoners. Dat is nadrukkelijk een ander traject in aanpak: eerst een haalbaarheidsonderzoek waarbij de kostenneutraliteit het uitgangspunt is. Dat wordt aan de raad gerapporteerd en pas daarna gaat op basis daarvan de raad besluiten nemen en kaders formuleren. Hiermee geeft hij aan dat het college dat traject anders doet, voor een deel geleerd hebbend van dit traject en naar de raad geluisterd hebbend.

De heer KEMP (VVD) interrumpeert met de opmerking dat de wethouder nu al ingaat op zaken, volgorde, procedure mogelijk bij WHC/WTC en kostenneutraliteit. Dat zijn zaken die in deze raad nog niet besproken zijn. Het is naar zijn oordeel ook niet de wens dan wel de mogelijkheid van deze raad. Als hij kijkt naar de financiële situatie dan zou kostenneutraliteit niet genoemd kunnen worden door het college.
Wethouder BERGKAMP kan zich hierin niet vinden, want de raad heeft daar echt iets anders over gezegd en afgesproken. De raad heeft toen er werd gesproken over het krediet voor het haalbaarheidsonderzoek, al een aantal uitspraken gedaan. Dat wilde hij even toelichten en hij ging in op de participatie, zoals door een aantal fracties aangegeven, in het kader van de vraag of het een voorbeeld is voor een aantal andere projecten. Deels ja, als het gaat om het actief betrekken van mensen. Het college gaat eerst de kaders aan de raad voorleggen. Dat is wat hij van een aantal fracties al gehoord heeft, en dat is wat het college betreft ook een helder leerpunt geweest, dat het nog helderder de kaders voorlegt voordat een traject wordt voortgezet, zodat het voor iedereen duidelijk is binnen welk kader er vervolgens gewerkt gaat worden. Dat gaat dan ook om de aard van de woningen en de hoeveelheid woningen, en het financiële aspect wat daarbij hoort.
Over het parkeren: Hij wil benadrukken dat het college met betrekking tot het parkeren, als het financieel niet ondergronds kan, met de bewoners in gesprek gaat over hoe het zo groen mogelijk kan worden ingepast.
Naar het CDA; de financiële onderbouwing. Hij meent in de commissie al te hebben aangegeven dat het college, als de raad instemt met de verdere uitwerking van variant D, bij het bestemmingsplan en de bijbehorende grex, die financiële onderbouwing aanbiedt, zodat de raad daarover kan spreken. De opdracht van de € 200.000 in de plus is een nadrukkelijke, heldere opdracht, die het college als uitgangspunt blijft nemen bij de verdere besprekingen.

Dan over het Wezeper Hofje. De initiatiefnemer van het Wezeper Hofje en de initiatiefgroep van de Brink hebben met elkaar gesproken. De initiatiefgroep is tot de conclusie gekomen dat dat ontwerp, hoe mooi ook, zeker door zijn ruimtebeslag en de specifieke bewonersgroep daar minder past. Ook het college is enthousiast over de mogelijkheden en de gedachte achter dat Wezeper Hofje. In de verdere planvoorbereiding rondom WHC wordt het concept van het Wezeper Hofje meegenomen als een mogelijke invulling van de locatie die vrijkomt. Dat komt naar de raad in het kader van de haalbaarheid, daarover wordt nog gesproken, maar is daar al wel met potlood getekend.

Tweede termijn

De heer DOORNWAARD (SGP) herhaalt zijn vraag in eerste termijn om een toezegging dat de evaluatie zo snel mogelijk komt. Hij hoorde de wethouder zeggen dat het andere project anders is omdat er een andere aanpak wordt gekozen. Vervolgens zegt de wethouder dat het college het op een andere manier had moeten doen. Dat is het precies, als wordt gekozen voor dezelfde aanpak, zijn het dus dezelfde soort projecten. Dat is ook waar de fractie van wil leren, dat de raad bij voorbaat de kaders duidelijk stelt.
Hij merkt dat de initiatiefgroep wel heel erg in de lead is geweest. De wethouder zegt dat de initiatiefgroep tot de conclusie is gekomen dat het ontwerp Wezeper Hofje niet past. Volgens hem ligt de afweging toch nog altijd hier in de raad. Als dan de initiatiefgroep die afweging al mag maken, dus als daar al die verantwoordelijkheid ligt, dan lijkt het hem echt heel belangrijk dat de raad vooraf de kaders stelt. Dat is naar zijn oordeel de crux. De vergelijking met WHC/WTC laat hij staan, want het lijkt hem goed om hiervan te leren.

De heer WIJNNE (ChristenUnie) benadrukt dat inwoners gelijke kansen moeten krijgen als het gaat om participatie. Zoals de SGP aangaf, lijkt het de ChristenUnie ook dat de initiatiefgroep wel erg in de lead is geweest. Dan had hij dat liever als raad als variantstudie meegenomen.

De heer KEMP (VVD) zag deze week een column van de ChristenUnie in de krant, waarbij zij gigantisch opgaven over de noodzaak van een woningbouwprogramma van woningsoorten, woningmogelijkheden, enzovoort. Dat juicht de VVD van harte toe. Echter heeft hij ook een vinkje neergezet dat de ChristenUnie instemt met dit voorstel, waarbij de raad in feite stelt: op deze locatie dan deze invulling.
Hij heeft goed geluisterd naar de argumenten en begrijpt hoe het in elkaar steekt. De VVD, en de ChristenUnie waarschijnlijk ook, steekt de hand in eigen boezem. Dat betekent ook dat de VVD voor de volgende projecten in elk geval van het college vraagt, sterker nog eist, dat dat op een andere wijze gebeurt. Want nog voor de verkiezingen in maart een faillissement, daar wil de VVD zeker niet aan meewerken.

De heer WIJNNE (ChristenUnie) gaat bij interruptie in op hetgeen is gezegd over de column. Daarin wordt ook gesproken over kleine woningbouwinitiatieven en inbreidingslocaties en dat het heel goed in de omgeving moet passen en er moet draagvlak zijn.
De heer KEMP (VVD) beaamt dit, maar er moet gekeken worden naar het belang van heel de gemeente en niet alleen van de initiatiefgroep. Dat laatste is ontzettend belangrijk, de hele gemeente Oldebroek moet hier iets aan hebben. Dat kan zijn in capaciteit woningbouw, het kan ook zijn een financiële mogelijkheid; nu is het van beide niets. Dat neemt de VVD het college kwalijk, en zichzelf misschien ook.
De wethouder gaf aan geen precedent te zien. Hij is benieuwd naar de eerste de beste inwonersbijeenkomst die met een plan komt. Zij gaan dat wel aangrijpen en hij mag hopen dat het college dat dan op waarheid zal pareren.

De heer EVINK (ABO) antwoordt de SGP dat ABO niet per se bedoelt dat dit het voorbeeld is voor alle woningbouwprojecten. Maar in het kader van dit project, met deze gestelde kaders, vindt de fractie dit zeker een heel mooi voorbeeld van hoe het moet. Dat het project WHC/WTC anders is, klopt. Want daar zijn ook andere kaders. Dat de raad met elkaar moet gaan evalueren: hij denkt oprecht dat dat een goed moment is gelet op de discussie die hier nu volgt. ABO staat daar zeker voor open.

De heer DIJKSTRA (CDA) geeft aan dat de fractie ermee worstelt dat de initiatiefgroep hier echt de leiding heeft gehad. Dat blijkt wel uit de publicaties in Huis-aan-Huis. Participatie vindt het CDA altijd goed, het is een van de beginregels van OvM, maar niet ten koste van alles. Het Wezeper Hofje was ook een leuk project daar geweest maar kan geen doorgang vinden. Hij heeft al diverse mensen gehoord die daarover erg teleurgesteld zijn. Als het gaat over de precedentwerking, dan kan hij zich voorstellen dat het college het daarmee wel eens moeilijk kan krijgen. Anderzijds begrijpt hij van de collega-raadsleden dat zij moeite hebben met het voorliggend stuk. Het CDA wenst de toekomstige bewoners en ook de wijk veel succes toe en feliciteert hen met het bereikte resultaat. Wel vindt de fractie het erg jammer, want dit had anders gekund.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek) is nog minder blij omdat hij vanavond hoort, vanuit het college maar ook vanuit ABO, dat het verhuizen van sportclub Rood-Wit niet te vergelijken is met het verhuizen van de sportclubs WHC en WTC en de opbrengst en de kosten daarvan. Dat gaat er bij hem niet in, want uiteindelijk blijft er een precedentwerking aan hangen. Het is al gezegd, de raad heeft zelf ook de teugels laten vieren. Uiteindelijk heeft, zoals de SGP het uitstekend benoemd heeft, de initiatiefgroep de lead gehad in plaats van de raad. Dat betekent wel dat de raad veel beter aan de voorkant kaders moet stellen wat men nu wil met andere plannen, zodat iedereen weet waar de gemeente staat. Te denken valt dan aan de Omgevingsvisie. Een en ander verandert niets aan zijn steun voor het voorstel, want de fractie heeft daar zelf ook een rol in.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

De fracties van ChristenUnie, SGP, ABO, VVD en PvdA/Burgerpartij Oldebroek stemmen voor het voorstel.
De fractie van het CDA stemt tegen het voorstel.
Met 12 stemmen voor en 3 stemmen tegen is het voorstel aangenomen.

08. VASTSTELLING REGIONALE ENERGIESTRATEGIE NOORD-VELUWE (RES 1.0).

De heer DOORNWAARD (SGP) geeft aan dat hetgeen voorligt voor de SGP een moeilijk besluit is. Gezegd moet zijn dat er ten opzichte van de concept-RES veranderingen zijn ten goede. In de commissie heeft de fractie gevraagd om een toelichting van het college op een aantal punten waarbij de SGP vraagtekens heeft. Die reactie heeft de SGP niet overtuigd, want wetend dat er een opdracht ligt om deze aarde te bewaren, ligt er ook een opdracht om die te bebouwen. De RES die nu voorligt kan niet op instemming rekenen van de SGP om de volgende zes redenen.
Ten eerste de financiën. Al vanaf het begin heeft de SGP daar de vinger bij gelegd en steeds is dat vooruitgeschoven. Nu blijkt de rekening: forse investeringen door Liander, tussen de € 26,4 en € 37,9 miljoen, en daarnaast nog uitbreiding van het ambtelijk apparaat, kosten onbekend. In het rapport staat ook dat vanuit systeemefficiëntie de regio een uitdaging is. Het elektriciteitsnet is dun en versteviging/uitbreiding leidt tot hoge maatschappelijke kosten. Was het niet beter geweest als deze conclusie had gestaan in de concept-RES. Al in de eerste reactie in maart 2020 heeft de fractie aangegeven dat investeringen in het elektriciteitsnetwerk ondergeschikt moeten zijn aan het uiteindelijke doel. Die mening was het college ook toegedaan, maar ook in Oldebroek blijken herinneringen bij het bestuur te vervagen. Op de vraag van de SGP in maart antwoordde het college van mening te zijn dat in beginsel de investeringen in het netwerk voor Liander ondergeschikt zijn aan het uiteindelijke doel. Er wordt wel rekening mee gehouden dat de investeringen door Liander zo laag mogelijk kunnen blijven. En daarom is een van de uitgangspunten van de varianten kostenefficiënte uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk. Waarom heeft het college dat eerste gedeelte losgelaten. Onder druk om zodoende een energiehub te kunnen realiseren in Hattemerbroek? Dit is de tweede reden waarom de SGP tegen de RES is. De fractie wil niet meer windmolens bij Hattemerbroek en ook geen zonneparken daar. Gemeente Oldebroek heeft voldoende gedaan door er vier windmolens te laten neerzetten. De SGP wil geen energiehub in Hattemerbroek en naar zijn mening zijn de andere partijen daar ook niet zo voor, gezien de opmerkingen die in de RES staan.
Ten derde wordt er niet gehouden aan de spelregels. In de een na laatste spelregel staat: de bestuurders spreken elkaar aan op ieders bijdrage aan de RES, waarin wordt gezocht naar een weging tussen lasten en lusten die recht doet aan de kwaliteit van de Veluwe. De fractie heeft dit in de commissie al benoemd

en ook eerder is in het amendement opgeroepen tot een evenwichtige verdeling. Volgens de SGP is die er niet. De aanbevelingen van Liander worden gebruikt om energiehubs te ontwikkelen waardoor de balans volledig weg is en van een evenwichtige verdeling totaal geen sprake. De figuur op blz. 16 van de RES onderstreept dit. Daaruit blijkt dat het reële bod van gemeente Oldebroek het grootst is van alle gemeenten van deze regio. De fractie is benieuwd hoe deze spelregel is gehanteerd in de bijeenkomsten, of is zijn conclusie juist dat door de aanbevelingen van Liander de spelregels niet meer zo belangrijk zijn.
De vierde reden betreft de landbouwtransitie die nog steeds onderdeel is van deze RES en voor de SGP een zwaarwegende reden. Helemaal nu er maandag een publicatie uitkwam van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) over de eventuele gevolgen voor de agrarische sector in verband met de stikstofproblematiek. Het lijkt wel een vooropgezet plan, deze RES gebruiken om de agrarische sector een worst voor te houden met betrekking tot zonne-energie, om zodoende te stoppen met de agrarische activiteiten. Op blz. 71 staat gewoon geschreven dat stoppende boeren de 1 of 2 hectare zonnepanelen kunnen realiseren op voormalige boerenerven. De gevolgen daarvan zijn te zien in het land; denk aan Voorst. In de reflectie wordt een reactie gegeven die hij citeert, waarna zijn opmerking is: de oplossing is dus zoals hier geschreven wordt, de zogenoemde blauw-voor-rood regeling; zonneparken om stoppende agrariërs financieel te compenseren. Daarbij komt dat deze RES ter analyse aan het PBL is gestuurd en datzelfde PBL komt enkele dagen geleden met dit ingrijpende advies met betrekking tot de stikstofproblematiek, wat zorgt voor ontzettend veel onrust bij de agrariërs. De fractie begrijpt die onrust. Helemaal als het voorgenoemde in ogenschouw wordt genomen. Daar wil de SGP Oldebroek geen verantwoordelijkheid voor nemen. De landbouwtransitie is een discussie die hier niets mee te maken heeft en moet hebben. De SGP ziet de gevolgen van dit besluit dan ook met zorgen tegemoet. De fractie had daarbij gerekend op de steun van ABO, aangezien die fractie zich fel heeft uitgesproken tegen de zonnelandgoederen, of moet hij nu concluderen dat dit van ondergeschikt belang is?
De vijfde reden. Energiebesparing maakt geen onderdeel uit van deze RES. Dat het college in de commissie aangaf dat er op dat gebied heel veel gedaan wordt, is zeker waar, maar wat de SGP betreft had dat onderdeel moeten uitmaken van de RES.
De zesde reden. De eenzijdige focus op zonne-energie en windenergie. Wat de SGP betreft hadden ook andere vormen zeker meegenomen moeten worden. Die eenzijdige focus heeft namelijk een gigantische impact op de leefomgeving van Oldebroek. Dit kan en wil de SGP niet voor haar rekening nemen. Daarnaast zou het recht doen aan het dilemma dat beschreven wordt op blz. 25 van het RES-rapport. Door deze eenzijdige focus kunnen naar het oordeel van de SGP geen heldere keuzes gemaakt worden.

De heer EVINK (ABO) kan zich in grote lijnen vinden in de eerste versie van de RES 1.0. Niettemin hinkt de fractie op twee gedachten. Enerzijds wil ABO het gebruik van fossiele brandstoffen terugdringen, anderzijds schrikt de fractie van de grootschalige uitleg van windmolens en zonneparken die het Nederlandse landschap ingrijpend zal veranderen. Waarom, als wordt gesproken over een tijdshorizon van 2050, circa 30 jaar, alleen maar grootschalige oplossingen mogelijk maken die nu bekend zijn door zon en wind. Waarom nu al niet anticiperen op de inzet van nieuwe vormen, zoals kernenergie over bijvoorbeeld tien of twintig jaar, welke het landschap niet of nauwelijks zal ontsieren. De fractie is zeer kritisch als het gaat om het grote zoekgebied voor zonnevelden in de zone tussen de A28 en de Zuiderzeestraatweg. Juist daar bevindt zich het landschappelijke, interessante en mooie buitengebied van gemeente Oldebroek. Zonnevelden doen grote afbreuk aan de essen en het coulisselandschap die Oldebroek toeristisch zo waardevol maken. Landgoedeigenaren zullen andere belangen hebben om inkomsten te genereren, maar dat vindt ABO ondergeschikt aan het behoud van het huidige landschap. De fractie vindt dat eerst vol gas moet worden gegeven met het aanbrengen van zonnepanelen op bestaande en nieuw te bouwen daken in deze gemeente. Uit onderzoek blijkt dat Oldebroek al goed scoort, maar er is echt meer mogelijk. Laat de raad dat de hoogste prioriteit geven. Ten aanzien van de eventuele aanleg van windmolens is ABO terughoudend. Een dilemma, zegt ABO nu ja tegen de eerste versie van de RES. De fractie zal erop toezien dat in de volgende editie zuinig wordt omgegaan met het Oldebroeker landschap, dat er maximaal wordt gestuurd op zonnepanelen op daken en rekening wordt gehouden met nieuwe vormen van alternatieve energieopwekking, en hopelijk niet meer gehinderd door corona, zodat er weer direct overleg met de inwoners mogelijk is.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek) zegt dat iedereen weet wat de reeds bestaande en uitgesproken ambities voor duurzame energie gaan vragen van gemeenten of zelfs inwoners van buurgemeenten. Het is nogal een indrukwekkend traject, zo niet overweldigend. Dat is ook meteen de uitdaging, want alles staat of valt met de betrokkenheid van inwoners. De participatie en draagkracht van de samenleving zal van onmisbaar belang zijn als er keuzes gemaakt moeten worden, zeker als plannen concreet gaan worden. Dan worden de meeste mensen echt wakker, of mensen vinden iets van windmolen- en zonneparken. In een nieuwsbericht van vorige week staat dat de Raad van State heeft bepaald dat de normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid die Nederland toepast voor het plaatsen van windmolens, strijdig zijn met het Europees recht. Bovenop de wespendief situatie die al behoorlijk veel haalbaarheden wegstreept, is dat een serieuze showstopper. Zijn vraag: heeft het college deze recente uitspraak ook doorgenomen en een inschatting gemaakt van de impact daarvan voor Oldebroek en de haalbaarheid van RES-ambities en de termijnen.
Als gemeenteraad heeft men ook iets uit te leggen als het gaat om onderzoeken van extra mogelijkheden bij het recent opgerichte Van Werven windmolenpark langs de N50. En inderdaad, PvdA/Burgerpartij Oldebroek stemt in met dat onderzoek, maar hij weet ook dat het lokaal bestuur bij het besluit van dat plan heeft uitgesproken dat er echt niet meer molens zouden bijkomen. Immers, de plan-m.e.r. van destijds moest van meer dan de huidige vier molens uitgaan en vanwege de uitspraak van de Raad van State worden onderzocht. De fractie zegt nadrukkelijk het onderzoek niet te blokkeren, maar gaat vandaag zeker niet zeggen dat dit een voldongen feit is of gaat worden. Wel is hij blij dat de polder bij Oosterwolde en langs het Veluwemeer uit beeld is. De landbouwers en natuurbeheerders daar hebben hun stempel van inzichten daar effectief op kunnen drukken. Tevens wil hij nog eens benadrukken dat de fractie meer verwacht van de participatiemogelijkheden voor lokale inwoners en bedrijven. Subsidies en plannen moeten niet opgeslurpt worden door, vaak buitenlandse investeerders. De gemeenschap moet deel kunnen uitmaken van projecten zodat plannen en projecten van heel Oldebroek zijn. Recent kwam hij al een casus tegen in de raadscommissie Ruimtegebruik en Leefomgeving, waar de door PvdA/Burgerpartij Oldebroek gewenste participatiegraad niet haalbaar bleek volgens de lokale initiatiefnemer, en de energiecoöperatie ook geen rol voor zichzelf zag. Wellicht doet hij de toehoorders van deze openbare raadsvergadering en betrokken inwoners tekort door zijn bijdrage in dit debat te beperken tot een bondige bijdrage. Echter hij begrijpt ook dat de agenda van vanavond geen herhaalde bespiegelingen toestaat, en ook dat hij met die herhalingen weinig gaat veranderen aan de stand van zaken. Wel doet de fractie de oproep om, buiten al die beperkende coronamaatregelen, bij vervolgtrajecten actiever in gesprek te gaan met de samenleving, zodat hij niet om het half jaar hier staat en moet constateren dat de raad erg hard gaat en verder op afstand komt van de samenleving; de samenleving die moet kunnen begrijpen waarom men als raad deze ambities heeft, ze nastreeft en wat men wil bereiken, en wat de inwoners en bedrijven daar aan hebben. Immers, de inwoner heeft thuis niet het budget of de mogelijkheden om stappen te zetten waarbij men bijvoorbeeld huisinstallaties moet vervangen om de ontwikkelingen bij te benen. Als men hen voorbijloopt, zullen de overheden tegen bergen weerstand gaan oplopen. Als volksvertegenwoordiger heeft men de intrinsieke rol om de samenleving te vertegenwoordigen en dat kan niet zonder betrokkenheid van de samenleving. Ook kan niet iedereen de beschikbare daken inzetten voor zonnepanelen, alleen al omdat de infrastructuur van de netbeheerder dat op bepaalde plekken niet eens aan kan. De SGP heeft veel meer gezegd over de gevolgen van het Lianderstuk. Daar zitten goede ontwikkelingen bij, maar dat betekent wel iets voor de keuzes. Als raad en als gemeente heeft men nog heel wat te doen als men twee actualisatierondes per jaar wil doorlopen, want dan moet er ook gesproken worden met de samenleving.
Naar ABO; kernenergie. Hij hoorde dat dit een nieuwe techniek is. Dat wenst hij te betwijfelen. Gaat het dan om het noemen van de opdrachten die de raad zelf heeft benoemd, en gaan die dan naar kernenergie en vooral niet in gemeente Oldebroek? Dan wordt er namelijk weer gesproken over iets verleggen. De raad heeft zelf een ambitie neergelegd en die wil de fractie ook volgen, hoe moeilijk hij dat ook vindt. Dan hoopt hij dat er na 2030 met veel nieuwere technieken iets is te bereiken, omdat men ook weet dat wind en zon niet 24 uur per dag beschikbaar zijn. Er zal dus veel meer moeten gebeuren, maar vooral ook: doe dat samen met de samenleving, zodat zij de vruchten ervan kunnen plukken, en ook begrijpen waarom de raad dit doet.

De heer WIJNNE (ChristenUnie) is blij verrast met de wijze waarop de stuurgroep RES zich heeft ingezet om de punten die de ChristenUnie een jaar geleden in een amendement en een motie heeft genoemd,

te verwerken in het document Inhoudelijke richting voor het regionale verhaal van de RES 1.0 Noord-Veluwe. De fractie is ook tevreden dat de stuurgroep dit, nadat dit document in de raadscommissie is besproken en de uitkomst door middel van brieven aan de stuurgroep bekend is gemaakt, verder heeft uitgewerkt in de nu voorliggende RES 1.0. Hij is blij dat de stuurgroep met de ChristenUnie inziet dat het plaatsen van windturbines in de landschappelijk zeer kwetsbare polder van Oosterwolde geen goed idee is. Ook is het punt van de ChristenUnie opgenomen dat het onderzoek op het gebied van windturbines meer naar het knooppunt Hattemerbroek moet worden verschoven, om zo de kern Hattemerbroek te ontzien. Hierover is in RES-verband een gesprek geweest met de raad van Hattem. In de RES staat hierover dat op basis van de criteria zoals vastgesteld bij de concept-RES vervolgonderzoek rondom Hattemerbroek op de lange termijn opportuun lijkt, maar dat Oldebroek en Hattem daarover verdeeld zijn. In de RES staat dat na vaststelling van de RES 1.0 Noord-Veluwe de gemeenten Hattem, Oldebroek en Kampen en de regio's Noord-Veluwe en West-Overijssel met elkaar en met Rijkswaterstaat (RWS) en Prorail in gesprek gaan over de corridor N50 vanaf het knooppunt Hattemerbroek richting Kampen. Dat is wat de ChristenUnie betreft een goed streven.
Met het vaststellen van de RES 1.0 is men er echter niet. Daarom is het goed dat de RES vermeldt dat er de komende jaren ecologisch onderzoek uitgevoerd wordt naar de aanwezigheid van de wespendief en andere soorten. Dit onderzoek gaat plaatsvinden rond de gehele Veluwe en beperkt zich niet tot zoekgebied knooppunt Hattemerbroek. Het is goed om te weten wat de belemmeringen voor toekomstige RES 2.0 e.v. kunnen zijn.
De suggestie om onderzoek te doen naar mogelijkheden om windturbines te plaatsen langs de A28 is opgenomen in de RES. Er worden wel diverse bezwaren opgeworpen door de stuurgroep, Natura 2000 gebied en sowieso geen mogelijkheden tot 2030, maar wat de fractie betreft zeker het onderzoeken waard.
Als het gaat om zonne-energie gaat de voorkeur van de fractie uit naar het zoveel mogelijk benutten van bestaande daken. Er is nog een wereld te winnen als het gaat om het benutten van daken in deze gemeente. Dat moet prioriteit nummer één hebben. Kleinschalige projecten in de landgoederenzone zijn ook mogelijk, maar nadrukkelijk met een goede landschappelijke inpassing. Initiatieven voor grootschalige zonne-energieopstellingen moeten aan de uitgangspunten van de Verkenning grootschalige duurzame energieopwekking voldoen. De locatie rond het windmolenpark Hattemerbroek wordt in de RES omschreven als een goede locatie daarvoor.
Naast de genoemde doelen moet er werk gemaakt worden van verduurzaming van de woningen, bedrijfspanden en vervoersmiddelen. Wat niet wordt gebruikt, hoeft ook niet duurzaam opgewekt te worden. Daarnaast moet men als gemeente blijven zoeken naar alternatieve CO_2-vrije energie-opwekkers. Wat de ChristenUnie betreft is het niet zo erg dat dat nu niet in RES 1.0 staat, want de RES is een langdurig traject, met de RES 2.0 e.v.

Dan over het creëren van draagvlak voor projecten bij de inwoners voor al deze plannen. Hoe zorgvuldig de raad ook te werk gaat, de uitrol van de RES zal de nodige verandering in de leefomgeving veroorzaken. De noodzaak van het overschakelen naar een duurzame CO_2-arme energievoorziening in de toekomst is voor de fractie duidelijk. Hij ziet en leest nu dagelijks al over de gevolgen van klimaat-verandering en dat zal de komende jaren niet anders zijn. Participatie van inwoners is wat de fractie betreft belangrijk om de transitie te laten slagen. In de oplegger en factsheet Bevoegdheden overheden bij procesparticipatie en financiële participatie staat, dat in het Klimaatakkoord is vermeld dat er gestreefd wordt naar 50% lokaal eigendom bij projecten van hernieuwbare energie. Zo worden de inwoners betrokken bij de energietransitie die zich in hun leefomgeving afspeelt. Om dat proces van participatie op gang te brengen, komen de fracties van ChristenUnie, PvdA/Burgerpartij Oldebroek en het CDA met een motie. Deze fracties zien hier een belangrijke taak voor de lokale energiecoöperaties.

Onderdeel van de vast te stellen RES 1.0 is de opgestelde Regionale Strategie Warmte. Een belangrijk document. Want naast de vraag hoe de energie duurzaam op te wekken in de toekomst, ligt er een enorme opgave om de woningen en bedrijven af te koppelen van het aardgasnetwerk. Het is dan ook belangrijk om een goed beeld te hebben van het warmteaanbod en de vraag in de regio en daar waar mogelijk in te zetten voor de warmtevraag die ontstaat door het afkoppelen van het aardgasnetwerk.
De gemeente Oldebroek doet het goed op het gebied van duurzaamheid, echter ook deze gemeente is er nog lang niet en kan niet achterover gaan lonen. Er moet nog veel gebeuren.

Motie M1, ingediend door de fracties van ChristenUnie, PvdA/Burgerpartij Oldebroek en CDA

De raad van de gemeente Oldebroek, in vergadering bijeen op 8 juli 2021,
(gezamenlijk werkzaam met de raden van Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet en Putten in de RES-regio Noord-Veluwe)

Constaterende dat:
- het halen van nationale en lokale klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen een hoge prioriteit heeft conform het nationaal klimaatprogramma van 2019;
- de afspraken welke genoemde gemeenten maken in de RES een grote invloed hebben op de inwoners van onze gemeente(n);
- draagvlak onder onze inwoners voor realiseren van deze plannen van wezenlijk belang is;
- gemeente(n) er naar streven om, zoveel als mogelijk, lokale bewoners en lokale partijen te laten deelnemen in ontwikkeling en exploitatie van duurzame energieprojecten.

Overwegende dat:
- het volop betrekken van onze inwoners bij de RES-plannen belangrijk is voor het creëren van draagvlak voor deze plannen;
- lokale energiecoöperaties belangrijke partners zijn voor gemeenten voor het creëren van bovengenoemd draagvlak;
- deelname van energiecoöperaties in duurzame energieprojecten een goed instrument is om inwoners te laten participeren in projecten in hun omgeving;
- de energiecoöperaties op de Noord-Veluwe zich zullen gaan verenigen in de coöperatie "Energie Samen Noord-Veluwe" met als doel belangenbehartiging, beleidsvorming en beleidsbeïnvloeding op regionaal niveau te bundelen en eerste aanspreekpunt te zijn voor regionale overheden en gemeenten.

Verzoekt het college:
- om met "Energie Samen Noord-Veluwe i.o." in gesprek te gaan en te onderzoeken hoe zij elkaar kunnen aanvullen als pleitbezorger van de gewenste energietransitie in onze gemeente(n);
- in dat bovengenoemd gesprek te onderzoeken of, en zo ja, op welke manier de RES-gemeenten "Energie Samen Noord-Veluwe i.o." kunnen ondersteunen bij haar taak;
- om terug te koppelen aan de raden wat er uit het gesprek met "Energie Samen Noord-Veluwe i.o." is gekomen;
- indien dit nodig is, gezamenlijk met de andere colleges in de RES-regio, met voorstellen te komen richting de respectievelijke raden om "Energie Samen Noord-Veluwe i.o." te ondersteunen bij bovengenoemd doel.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer DIJKSTRA (CDA) is blij dat de motie en het amendement een goede uitwerking hebben gehad, dat een goede landschappelijke inpassing een sleutelvoorwaarde is en dat het knooppunt Hattemerbroek niet als onderzoeksgebied is opgenomen. Er is nog wel een heel lange weg te gaan; 2030-2050. De RES moet twee keer per jaar worden geactualiseerd. Er wordt nu gestart met RES 2.0 die in 2023 gereed moet zijn. De fractie verzoekt het college dan ook de raad te informeren over de actualisatie en de mogelijke consequenties hiervan als het ingevoerd gaat worden.
Door de pandemie in de afgelopen periode was het moeilijk om de bewoners te bereiken. Het CDA is van mening dat daardoor de inwoners absoluut onvoldoende op de hoogte zijn van wat de RES precies inhoudt. Een heel belangrijk punt is het contact met de burgers en de maatschappelijke partners buiten de RES-stuurgroep. Mensen gaan pas participeren als ze direct betrokken raken. De zojuist ingediende motie verzoekt het college de inwoners volop te betrekken, maar deze toezegging heeft de wethouder al gedaan in de commissievergadering. Daarnaast wordt gevraagd om met Energie Samen Noord-Veluwe i.o. in gesprek te gaan en elkaar te ondersteunen. Het CDA kan akkoord gaan met het vaststellen van RES 1.0.

De heer KEMP (VVD) zegt verheugd te zijn dat er goed is geluisterd naar de raad in de voorbereidingen van de reactie naar de RES-commissie. De fractie heeft zich echter niet aangesloten bij de gezamenlijke brief van de raad aan de stuurgroep RES. Dat lag voor de hand, want een grote zorg van de VVD was dat het knooppunt Hattemerbroek als onderzoeksgebied voor windmolens werd aangemerkt. Mocht blijken uit het onderzoek dat extra windmolens geen schade zou opleveren aan plant en dier, dan zou de weg vrij zijn voor uitbreiding van molens na 2030, aldus de concept-RES 1.0. De VVD acht extra windmolens een onevenredige belasting voor de inwoners. De separate brief van de VVD en uitdrukkelijk bezwaar heeft tot gevolg gehad dat het Onderzoeksgebied Wind niet meer is opgenomen in RES 1.0 met betrekking tot Hattemerbroek. Dat stelt de fractie enigszins gerust. Ook de uitspraak van de voorzitter van de RES dat elke gemeente verantwoordelijk is voor haar eigen energieverbruik/-opwekking biedt houvast. Het ligt ook vast, dat het niet zo is dat andere gemeenten minder gaan doen en dat Oldebroek dan gaat salderen. Daar houdt de VVD de voorzitter van de RES-commissie uiteraard aan. Ondanks dat deze RES niet voor vele jaren het beleid gaat bepalen, ziet de fractie de zoektocht naar andere vormen van energiewinning wel steeds dichterbij komen, want met alleen windmolens en zonneparken is men allesbehalve toekomstbestendig. De VVD heeft de motie niet ondertekend en is geen mede-indiener, maar zal niet tegen stemmen.

Wethouder BERGKAMP antwoordt de SGP, dat er in het eerdere traject een algemeen beeld was en dat Liander een diepgaander beeld heeft aangegeven over de mogelijkheden en onmogelijkheden van het huidige netwerk. Dat leidt ertoe dat er binnenkort nog een aandeelhoudersvergadering is van Liander, waarin partijen worden gevraagd om nog een kapitaalinjectie te geven. Dit om aan te geven dat dit absoluut een punt is. Drie dingen hierover. Ten eerste. De energie-efficiëntie oproep komt mede voort uit het feit dat men zoveel mogelijk gebruik wil maken van bestaande kabels. Door zon en wind zoveel mogelijk op één kabel aan te sluiten, ontstaat er een energie- en kostenefficiëntie effect.
Ten tweede. Er is nadrukkelijk afgesproken de discussie over Hattemerbroek nu niet te voeren. In die zin is die on hold gezet en als raden gaat men met elkaar in gesprek, met de kanttekening dat als er überhaupt al iets gebeurt, het niet gaat richting Hattemerbroek. Of er iets gebeurt, is nog maar zeer de vraag. Vanuit energie-efficiëntie, maar dit is meer een doorkijkje naar de RES 2.0 e.v., is dat wel een thema, maar nu niet aan de orde en nadrukkelijk geblokkeerd. Daardoor wordt extra aandacht gegeven aan het thema energieopslag. In Oldebroek wordt daarvan een heel mooi voorbeeld gegeven met de zeezoutbatterij van Dr Ten. Stichting 'Noordwest-Veluwe verduurzaamt' heeft een groot netwerk dat ontstaan is in Oldebroek, waarbij veel organisaties en partijen zijn aangesloten, en er is binnenkort een ledenbijeenkomst op de gemeentewerf waar het demonstratieproject staat. De gedeputeerde en de wethouders uit andere gemeenten komen daar na de vakantie kijken, overigens samen met Liander. Dit om aan te geven hoe belangrijk energieopslag is zolang het netwerk nog problemen oproept.
Ten derde. Het uitgangspunt is en blijft dat elke gemeente zich inzet voor energieopwekking gekoppeld aan het eigen gebruik. Dus de evenwichtige verdeling tussen gemeenten is een belangrijk uitgangspunt op de Noord-Veluwe. Alle portefeuillehouders van de betrokken gemeenten onderschrijven dit.
Voor de korte termijn kijkt het college wel waar mogelijkheden liggen in het huidige netwerk van Liander. Het kan dus zijn dat er wat eerder op plek A in plaats van op plek B iets gebeurt, maar dat is voor de korte termijn.
In de concept-RES werden bepaalde richtinggevende uitspraken over de landbouwtransitie gedaan. Die zijn eruit gehaald, maar het wordt wel genoemd als zijnde een thema. Als er binnenkort over transitie wordt gesproken, of de ontwikkelingen in het buitengebied, dan kan het zijn dat energie een onderdeel daarvan is.
Energiebesparing is absoluut een belangrijk onderdeel voor ieders toekomst, is een landelijk thema, is in de RES niet opgenomen omdat het niet de opdracht van de RES was; dat ging om de grootschalige energieopwekking. Veluwe Duurzaam heeft de afgelopen maanden met het thema aan de weg getimmerd. Zij hebben daar subsidie voor gekregen, dus energiecoaches kunnen bij mensen thuiskomen om mee te denken en te kijken welke maatregelen getroffen kunnen worden. Hij gaat ervan uit dat er binnenkort nog weer landelijk, dan wel vanuit de provincie een stimuleringsprogramma komt als het gaat om de energiebesparing verder handen en voeten te geven.
De kanttekeningen die VVD en ABO gemaakt hebben bij het concept, zijn meegenomen in de tekst van de RES om ze niet te laten verdwijnen.
Ten aanzien van de participatie van bewoners heeft hij inderdaad de toezegging gedaan dat een van de eerste prioriteiten van dit college is om na de vakantie de zes dorpsgesprekken te houden. Bij die

gesprekken gaat het ook over de Regionale Strategie Warmte. 50% eigenaarschap staat genoteerd en daar handelt het college ook naar. De uitwerking van dat criterium komt binnenkort bij de raad langs. De uitspraak van de Raad van State heeft zeker effect op toekomstige ontwikkelingen. Er is geen gevaar voor de windmolens die er nu staan in deze regio, maar nieuwe initiatieven zullen veel meer op maatwerk beoordeeld worden en veel minder op algemene regels. Binnen het RES-overleg in de provincie maar ook landelijk wordt nog uitgebreid ingegaan op deze uitspraak. Het college zal de raad daarover mettertijd informeren. Over twee jaar moet er een nieuwe RES 2.0 gemaakt worden, maar het college gaat niet wachten. Hij wil de raad periodiek op de hoogte stellen als er stappen gezet worden. De eerste tussenrapportage kan hij al geven en dat is dat alle gemeenten in deze regio, de provincie en het Waterschap besloten hebben akkoord te gaan met de RES.
Er is gewezen op het belang van nieuwe vormen van energieopwekking. Ook dat is in de RES genoteerd. Gisteren is er een gesprek geweest met de nieuwe dijkgraaf in de stuurgroep die gaat over klimaatadaptatie en water. Er is gesproken over de mogelijkheid om warmte uit oppervlaktewater en rioolwater te winnen.
Dan over de motie. De strekking van de motie herkent hij. De energiecorporaties op de Noord-Veluwe zijn al twee jaar aangesloten in de stuurgroep en doen actief mee. Niettemin begrijpt hij de strekking om meer met hen te kijken hoe de participatie nog beter en verder inhoud gegeven en ondersteund kan worden. Het college onderschrijft de oproep.

Tweede termijn

De heer EVINK (ABO) antwoordt op de vraag van PvdA/Burgerpartij Oldebroek dat het ABO gaat om nieuwe technieken, doorontwikkelingen. Daarbij heeft hij kernenergie als voorbeeld genoemd, want dat zal ook niet stil blijven staan.
Met betrekking tot de motie heeft de fractie de reactie van het college afgewacht. ABO was van mening dat de gezamenlijke energiecoöperatie van de Noord-Veluwe al actief betrokken was, maar wilde dat zeker weten. De reactie van het college hierop gehoord hebbend, is zijn conclusie dat deze motie geen kwaad kan. Een forse vinger in de pap van lokale betrokkenheid zorgt voor draagvlak en houdt opportunistische speculanten die alleen voor eigen gewin gaan, buiten de deur. ABO zal voor de motie stemmen.

De heer DOORNWAARD (SGP) zegt dat wat in de motie staat, in feite het startpunt moet zijn van zo'n hele RES. Daar kan men niet tegen zijn. De SGP zal dan ook voor deze motie stemmen, maar tegen de RES.

De heer WIJNNE (ChristenUnie) bedankt SGP, ABO en VVD voor de steun aan de motie. Hij vindt het oprecht jammer dat de SGP tegen het voorstel stemt. Volgens de ChristenUnie zijn de punten duidelijk uitgelegd door het college. Als het gaat om de bezwaren die genoemd zijn: de raad heeft een verantwoordelijkheid, er is een landelijke afspraak, er zijn ook lokaal afspraken gemaakt energieneutraal te willen zijn. Wat de fractie betreft is in deze RES op een verantwoorde manier met de bezwaren omgegaan. Vandaar voluit steun van de ChristenUnie.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

Het voorgestelde besluit
De fracties van ChristenUnie, CDA, ABO, VVD en PvdA/Burgerpartij Oldebroek stemmen voor het voorstel. De fractie van de SGP stemt tegen het voorstel. Met 12 stemmen voor en 3 stemmen tegen is het voorstel aangenomen.

Motie M1
De motie wordt unaniem aangenomen.

09. PERSPECTIEF 2022 E.V.:
- PERSPECTIEFNOTA 2022
- MEICIRCULAIRE
- FINANCIEEL MEERJARENPERSPECTIEF 2022-2025.

- EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2021

De heer RUITENBERG (ChristenUnie):
We hebben in meerdere opzichten een bijzondere tijd achter de rug. Als eerste natuurlijk de corona pandemie waardoor we met elkaar flink hebben moeten afzien. De gevolgen zijn niet voor iedereen hetzelfde. De meeste mensen zijn gelukkig gezond gebleven maar op sommige plekken is nog steeds veel persoonlijk leed en verdriet, maar ook bedrijven zijn heel verschillend deze tijd doorgekomen. Gelukkig lijkt het ergste voorbij en kunnen we hoopvol naar de toekomst kijken. Deze pandemie is eigenlijk wel een mooie metafoor voor de financiële positie van onze gemeente. Ook hier hebben we zware tijden achter de rug en gloort er hoop.
De ChristenUnie is blij dat we hoopvol vooruit kunnen zien maar we denken dat het ook goed is om te reflecteren. We hebben opnieuw geleerd dat niet alles maakbaar is. We denken dat we heel wat kunnen met elkaar, maar een onzichtbaar virus legt alles plat. We hebben geleerd dat sociale contacten, het omzien naar elkaar, veel belangrijker zijn dan welvaart en economische groei. Al lijkt dat laatste bij veel mensen alweer weg te ebben. Ook voor wat betreft de bezuinigingen die we de laatste jaren hebben moeten doorvoeren, is dat niet altijd leuk geweest, maar we hebben nog steeds een gezonde organisatie die op haar taken is berekend. In breder perspectief is dit te vergelijken met vasten. In de bijbel lezen we dat vasten eigenlijk altijd gepaard gaat met bezinning, het kost wat maar je krijgt er ook veel voor terug.

Ons ideaalbeeld voor het opstellen van de begroting is om voor de zomer in de Algemene Beschouwingen onze speerpunten voor het komende jaar aan u mee te geven, zodat u daar in de begroting rekening mee kunt houden. We doen dat normaliter aan de hand van de perspectievennota waarin het college aan ons de denkrichting van het college schetst, en waar wij dan op reageren. De laatste jaren kwamen we daar niet aan toe en was het meestal een zoektocht naar: waar kunnen we nog op bezuinigen om de begroting rond te krijgen. Deze keer is besloten om een erg summiere financieel ingestoken perspectievennota te sturen. Het college geeft daarbij aan dat gezien de financiële situatie waarin de gemeente Oldebroek zich momenteel bevindt, er nauwelijks tot geen ruimte is voor nieuw beleid. Daarnaast zijn er in 2022 gemeenteraadsverkiezingen en start er een nieuwe bestuursperiode. Daarom wil het college de focus leggen op de uitvoering van het bestaande beleid. De ChristenUnie steunt deze lijn helemaal, maar we hebben daarbij wel enkele opmerkingen die we graag met u delen.
We willen, zoals bij de agendavaststelling afgesproken, de 1e bestuursrapportage en de perspectievennota gezamenlijk aan de orde stellen. We gaan dan uit van het Financieel meerjarenperspectief en de aanvullingen zoals het college dat ons heeft laten toekomen. De meicirculaire die al een licht positief resultaat voor onze gemeente laat zien, is goed nieuws. Maar belangrijker is het nieuws uit Den Haag dat eindelijk erkend wordt dat er meer geld voor de jeugdzorg nodig is. De minister stelt € 1,3 miljard beschikbaar voor 2022 en misschien wordt het dit nog meer, hebben we begrepen. Eindelijk gerechtigheid wat ons betreft. We praten dan ook niet over extra middelen maar eindelijk krijgen we waar we recht op hebben. We willen wethouder Vos complimenteren met het resultaat wat bereikt is, en haar danken voor de tijd en energie die ze erin heeft gestoken om de politiek in Den Haag hiervan te overtuigen. Ook dank aan alle fracties die met ons daar enorm veel lobbywerk voor hebben verricht. We zijn blij met de € 1,8 miljoen voor Oldebroek in 2022 en gaan er toch stilletjes wel vanuit dat dit structureel wordt. Daarnaast lijkt er eindelijk schot te komen in de herverdeling van het Gemeentefonds met voor Oldebroek ook een positieve uitkomst. Graag horen we de mening van het college en de laatste stand van zaken, want de cijfers veranderen bijna dagelijks. Is de meerjarenraming nog actueel of mogen we voor 2023 en 2024 inmiddels ook zwarte cijfers schrijven? Dat is ook belangrijk voor het volgende punt wat we willen aansnijden.
We hebben gezien dat de weerstandsratio beneden de door onze raad gestelde norm van 1,0 dreigt te zakken. We zijn daar niet verbaasd over, omdat we al jaren met enorme tekorten op de jeugdhulp te maken hebben gehad. We hebben eigenlijk vanaf 2015 begroot naar de vergoeding die we vanuit Den Haag kregen, om maar een sluitende begroting te kunnen overleggen. Om achteraf te concluderen dat we weer miljoenen tekort kwamen. We kunnen dan ook helemaal instemmen met uw voorstel om realistisch te gaan begroten voor jeugdhulp; de € 8 ton aan ingeboekte bezuiniging laten vervallen zoals u in de 1e bestuursrapportage voorstelt, maar wat ons betreft ook de 5% per jaar wat u in het financieel meerjarenperspectief voorstelt. Door deze enorme jaarlijkse tekorten op de jeugdhulp en de

investeringen welke we de afgelopen jaren hebben gedaan, zijn onze reserves flink gedaald. Wat ons betreft wordt het tijd om financieel orde op zaken te stellen en moeten we proberen het weerstandsvermogen weer wat te laten stijgen. Daarom doen we een voorstel om na de vakantie hier met elkaar over door te praten. We hebben daar in de commissievergadering ook al over gesproken. Naast de bezuinigingsmonitor die we goed moeten bewaken, een soort van herstelplan maken om weer wat vet op de botten te krijgen. Graag horen we de mening van het college, maar ook van andere fracties.
Om een aftrap te geven denken we aan afspraken om de komende jaren in de begroting een vast bedrag te reserveren ten gunste van de Algemene Reserve. Om zo onze reserves weer aan te vullen en middelen hebben als het nodig is. We zijn daarom voorzichtig om nu al in te stemmen met allerlei nieuw beleid. We denken dan aan het geld dat gevraagd wordt om de gemeentewerf open te houden voor afvalinzameling. Een vraag die na de commissievergadering bij ons opkomt is: als deze kosten ten laste worden gebracht van afvalinzameling, zoals in de commissievergadering werd gezegd, dan hoeft dit toch niet ten laste van de begroting te komen? Graag een reactie. Maar ook geld voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Onze gedachte hierbij, ook gezien de beantwoording van de technische vragen hierover, is: kan dat niet met wat minder toe? Voordat we hiermee instemmen willen we toch eerst een meer onderbouwd voorstel zien dan wat we nu ontvangen hebben. Maar ook het gevraagde extra geld voor Recreatie en Toerisme; onze vraag is: moeten we daar nu al voor meerdere jaren geld voor beschikbaar stellen of eerst maar eens voor twee jaar? Wij willen graag eerst een goede afweging kunnen maken van hoe we er financieel voor staan, voordat we akkoord gaan met langjarige verplichtingen.
Een andere manier om het weerstandsvermogen te verbeteren is het verminderen van de risico's. Door realistischer te begroten voor Jeugdhulp vervalt hier al een groot risico. Dit pleit dus voor deze manier van begroten. Nog een mogelijkheid is het vergroten van de inkomsten. De grootste slag lijkt geslagen door de toezeggingen vanuit het Rijk. Extra inkomsten door belastingverhogingen is wat ons betreft niet aan de orde. Waar we nog wel wat kunnen verdienen is aan een actief grondbeleid. Wat ons betreft is dat dan ook een spoor waar we nadrukkelijk naar moeten kijken. We moeten bouwen, we willen bouwen, en wat ons betreft moeten we grond verwerven waar we kunnen bouwen. Wat ons betreft heeft woningbouw de hoogste prioriteit het komende jaar en komende jaren. We vragen ons wel af of de ambtelijke organisatie toereikend is om de stappen te zetten die we graag willen met elkaar. Of moet er een soort van woningbouwaanjager komen? Graag een reactie van het college.
We hebben nu vooral gesproken over financiën, heel belangrijk natuurlijk maar eigenlijk ook alleen maar een middel om onze doelen te bereiken. Dat doel is wat ons betreft een duurzame gemeente waarin iedereen meetelt en meedoet. Waarin we respectvol met elkaar omgaan en zorg en aandacht voor elkaar hebben. We zijn blij dat ondanks de financiële zorgen van de laatste jaren, onze doelen en ambities uit de bestuursovereenkomst 'Met elkaar voor een duurzaam Oldebroek' grotendeels zijn uitgevoerd. Onze complimenten aan het college hiervoor. We zijn vooral dankbaar dat we de kwaliteit van zorg voor hen die het nodig hebben op peil hebben kunnen houden. Dat zal ook altijd de inzet van de ChristenUnie blijven. Zoals gezegd kunnen we instemmen met de keuze van het college om de focus te leggen op de uitvoering van het bestaande beleid. We willen nog wel enkele aandachtspunten uit dat bestaande beleid meegeven die in onze ogen extra aandacht verdienen.
Dat is als eerste en belangrijkste zoals gezegd de woningbouw en daar vallen dan ook de afspraken met de corporaties onder. Wij zijn nog steeds niet gerustgesteld over hun bijdrage aan het goede woonklimaat in Oldebroek. Een ander punt is de regionale samenwerking op bedrijfsvoeringstaken. U informeert ons in de Bestuursrapportage dat er extra middelen nodig zijn. Dat vinden we prima, maar wat ons betreft moet er ook een keer een eind komen aan de verkenningen. De Verkenners van de Kop van de Veluwe hebben een niet-vrijblijvende samenwerking geadviseerd, wat ons betreft met een streep onder niet-vrijblijvend. Dan afval. De cijfers over de 33% reductie van het aanbieden van restaval zijn bemoedigend. We moeten blijven zorgen dat er maximaal ingezet wordt op preventie, voorkomen van zwerfafval en dat het oranje uitroepteken op pagina 31 van de Bestuursrapportage zo snel mogelijk verdwijnt. Preventie is een van de pijlers voor succes onder het ingevoerde diftar beleid. We hebben er immers geld voor gereserveerd. Twee punten die uw aandacht zeker hebben, daar hebben we waardering voor, maar welke we nog maar eens willen onderstrepen zijn het middelengebruik en Lelystad-Airport. We hopen dat uw inzet hiervoor onverminderd door zal gaan.
Als laatste willen we nog graag ingaan op allerlei rapporten die we de laatste dagen in de media zien verschijnen over de stikstofcrisis en de positie van de landbouw. Ook deze week weer een rapport van

het Planbureau voor de Leefomgeving. Als we dat allemaal lezen lijkt er geen ruimte meer voor landbouw in grote delen van ons land. We maken ons dan ook zorgen over onze gemeente welke ook gelegen is in dat bewuste gebied. Wij zien Oldebroek als een agrarische gemeente met een prachtig buitengebied, grotendeels gemaakt en onderhouden door boeren. We zijn ervan overtuigd dat de boeren nu en in de toekomst nodig zijn om onze gemeente mooi te houden. We zien best wel dat er wat moet gebeuren. Ik ben begonnen met een reflectie op wat echt belangrijk is in ons leven. We zullen met elkaar onze levenswijze aan moeten passen om deze aarde leefbaar te houden, maar dat moeten we niet eenzijdig bij de boeren neerleggen. Mogen we het college vragen dat met het uitvoeren van allerlei stikstofbesluiten, de bedrijfsvoering en de toekomst van onze boeren en daarmee ook de leefbaarheid van ons buitengebied de aandacht mag hebben?
Tot slot. Deze perspectievennota en het financieel meerjarenperspectief zoals het college dat schetst, geeft ons hoop voor de toekomst. Wij kunnen instemmen met de kaders die het college benoemt voor de uitwerking van de Begroting 2022. Wij danken iedereen in dit huis voor zijn of haar inzet voor onze gemeente Oldebroek en haar inwoners, en wensen het college en de ambtelijke ondersteuning veel wijsheid en Gods zegen bij het uitvoeren van taken.

De heer SPIJKERBOER (CDA) benoemt wat het CDA graag in november wil zien: dat de zorg, vooral de jeugdzorg, goed blijft, dat het verenigingsleven steun krijgt mocht dit nodig zijn, wil meer gymles in het basisonderwijs, een financieel gezonde gemeente, de OZB ook dit jaar niet verhogen, wil heel graag dat er gekeken wordt waar er in deze gemeente kan worden uitgebreid in plaats van inbreiding wat woningbouw betreft.
Wat voorligt is een uiterst magere perspectiefnota. Hij vraag zich af of het college geen ambitie meer heeft, of is het ingegeven door de magere financiële situatie van de gemeente? Na de verwerking van de meicirculaire en het deze week nagekomen stuk over de vergoeding van de jeugdzorg vanuit het Rijk, ziet het meerjarenperspectief er helemaal niet zo ongunstig uit. Dit heeft te maken met de door de rijksoverheid toegezegde € 1,8 miljoen. Dat werd ook wel tijd. Mooi dat de lobby van alle kanten eindelijk gewerkt heeft en zeker mooi dat de kwaliteit van de zorg in Oldebroek op peil is gebleven. Ook het herverdeeleffect ziet er gunstig uit voor Oldebroek. Dat het college voor de jeugdhulp in de volgende begroting reëel wil begroten, heeft de duidelijke instemming van het CDA. Evenals vorig jaar wil de fractie dit jaar de OZB niet verhogen maar pleit hij samen met andere partijen voor een onderzoek om de verhoging van twee jaar geleden eventueel terug te draaien. Het is het college helaas niet gelukt om het weerstandsniveau op peil te houden. De reserves zijn de laatste drie jaren onder dit college drastisch gedaald, zo ver zelfs dat het weerstandsniveau dit jaar onder de eigen vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4 komt. Hiervoor heeft het CDA al jaren gewaarschuwd. De fractie vindt dit dan ook niet wenselijk en vraagt het college om scenario's in beeld te brengen om meerjarig óp, maar het liefst bóven de 1,4 te blijven. De suggestie van de ChristenUnie, om eerst in een sessie met elkaar hierover te praten, heeft zijn instemming. Zijn vraag: kan het college toezeggen hiermee in november te komen. Daarnaast is hij benieuwd wat de andere partijen hiervan vinden.
Dat het college weinig ruimte ziet voor nieuw beleid voor volgend jaar onderschrijft hij. Het enige nieuwe beleid dat wordt voorgesteld, is 16 uur erbij voor Recreatie en Toerisme. Het CDA snapt niet goed dat dit nodig is. Maar mocht dat echt zo zijn, dan is het goed om dit te dekken uit de reserve Recreatie en Toerisme. Overigens lijkt hem de aanname van 25.000 overnachtingen meer per jaar bij de uitvoering van het programma erg onwaarschijnlijk.
Het CDA is er voorstander van om bij het Grondbedrijf te kiezen voor scenario's die financieel voordelig zijn voor de gehele bevolking. Het kan volgens de fractie niet zo zijn dat op bepaalde locaties veel geld blijft liggen omdat de buurt het nu eenmaal niet wil; zoals de Brink. Bij de locatie Veldheem een paar jaar geleden waar toch heel wat buurtprotest was, werden de bezwaren van de buurt in de hoek geveegd en staan er nu twee appartementengebouwen omdat dat zo goed uitkwam voor de gemeente. Nu zit daar natuurlijk een spanningsveld en de fractie denkt dat een goed evenwicht moet worden gevonden in wat wenselijk is voor de buurt en wat wenselijk is voor het algemeen belang. Daarbij komt dat het CDA altijd gepleit heeft voor gelijke monniken, gelijke kappen. De fractie hamert nu al twee jaar op het feit dat het college niet alleen moet kijken naar inbreidingsmogelijkheden wat woningbouw betreft, maar ook naar uitbreiding. Vorig jaar kon de gemeente nog ongeveer tien jaar vooruit, nu nog maar negen en dat is erg weinig in bouwersland, zeker als in de regio Zwolle 40.000 tot 80.000 woningen komen. Stel dat Oldebroek daar maar 1% van krijgt, dan is dat toch nog minimaal 400 woningen. Dat kan nooit met inbreiding. Hij roept het college op om nu al een visie te ontwikkelen waar men als

gemeente grond wil en kan verkrijgen om nieuwe bestemmingsplannen voor woningbouw te maken, anders loopt men straks achter de feiten aan. Die uitbreidingslocaties moet het college bij alle kernen zoeken. Graag een reactie van het college en van de andere partijen.
Het CDA blijft er voorstander van om meer geld uit te trekken voor Goed Bezig en dan gericht op het structureel aanbieden van meer lessen bewegingsonderwijs binnen de gemeente Oldebroek. Als het college enige financiële ruimte ziet, en gezien de laatste financiële cijfers zou het moeten kunnen, dan heel graag. En graag aandacht van het college voor de effecten van de coronacrisis op de schoolgaande jeugd, ook in de begroting. Cultuur blijft de aandacht van de fractie houden. Hij hoopt op mooie ontwikkelingen met betrekking tot Muziek in de klas en ziet uit naar de evaluatie daarvan, maar vooral naar een verder beleid of een verdere visie op het gebied van cultuur.
De provincie gaat volgend jaar de verkeerssituatie van de Zuiderzeestraatweg evalueren, zowel buiten als binnen de bebouwde kom. De veiligheidsbeleving van fietsers in de kom van Oldebroek is al jaren beneden alle peil. Ook komt er veel te veel vrachtverkeer door het dorp en zijn er op het stuk tussen Oldebroek en Wezep om de haverklap kopstaartbotsingen. Zijn vraag: wil het college toezeggen, en dat ook meenemen in de begroting, hiervoor alle aandacht te hebben. Ook graag duidelijk communiceren naar de inwoners dat ze mee kunnen doen met de evaluatie. En de fractie vraagt het college de mogelijkheid te gaan onderzoeken voor een eventuele rondweg rond Oldebroek, want dat zou veel problemen kunnen oplossen. Kan het college dit toezeggen. Ook wil de fractie onder de aandacht van het college brengen dat de provincie veel subsidie geeft voor de zogenaamde F28-routes, brede fietspaden die geschikt zijn voor de snelle elektrische fietsen. Het traject Wezep-Oldebroek via de Bovenheigraaf ziet het CDA als zeer aantrekkelijk om te ontwikkelen. Hij vraagt het college hiernaar een onderzoek te starten.
Dan de NEO-H2O samenwerking. Het moet niet alleen bij onderzoeken blijven, er moeten ook spijkers met koppen worden geslagen. Hij hoopt dat het college dat gaat lukken.
Lelystad Airport. Het CDA dankt het college voor de inspanning tot dusver. Dit blijft echter een dossier waarvan de fractie vindt dat het de volledige aandacht van het college nodig heeft.
Al met al een teleurstellende perspectiefnota, maar gezien de omstandigheden heeft de fractie daar wel begrip voor. Het CDA is het college erkentelijk voor het aanbieden van deze perspectiefnota en het werk dat daarin zit en wenst het college en het ambtelijk apparaat bij het komende werk Gods onmisbare zegen toe.

De heer DOORNWAARD (SGP):
In deze algemene beschouwingen willen we een aantal zaken voor het voetlicht plaatsen, die wat de SGP betreft onze aandacht verdienen. Als we kijken naar de financiën, dan zeilen we scherp aan de wind. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen over de afgelopen jaren laat dat ook zien. We dienen ons ervan bewust te zijn dat dit mogelijk in de toekomst betekent dat we bepaalde plannen, hoe goed wellicht ook, toch op een lager pitje zullen moeten zetten. Daarnaast is er de uitdaging van de Omgevingswet. Welke invloed zal dit gaan spelen op de financiële positie van de gemeente, als gevolg van de verhouding tussen de legeskosten en de af te geven vergunningen? Ook niet onbelangrijk, is hiervoor straks voldoende ambtelijke capaciteit.
Als het gaat over Wezep Centrum, dan zijn wij blij met de aanstelling van de Meidoornpleinmanager. We spreken de wens uit dat dit zijn vruchten zal afwerpen, maar hopen tegelijkertijd dat dit niet structureel nodig is. Wij hopen ook dat de ouders in deze hun verantwoordelijkheid zullen nemen.
En als we het dan toch over Wezep hebben, dan ontkomen we niet aan het zwembad. Hierover is in de commissie al de nodige discussie gevoerd en dit onderwerp zal in het najaar opnieuw op de agenda staan. Er wordt nu al een structurele bijdrage opgenomen, waardoor het er sterk op lijkt dat het zwembad op voorhand weer een blok aan ons been wordt, maar wij zullen dit onderwerp kritisch blijven volgen.
Dan de samenwerking op de kop van de Veluwe. In de commissie is er al over gesproken dat deze niet vrijblijvend is. Van de burgemeester hoorden we dat het de doelstelling is om deze voortvarend gestalte te geven, ondanks dat Nunspeet zich wat afzijdig houdt. Iets wat wij overigens zeer betreuren.
Recreatie en toerisme is een steeds belangrijker wordende pijler van onze samenleving, en dus ook in de gemeente Oldebroek. Wat wij als SGP belangrijk vinden is, dat er veel ruimte is voor dagrecreatie. Het spreekt dan ook voor zich dat we de daarvoor benodigde infrastructuur op orde moeten hebben. Daarbij denken we aan fietspaden, klompenpaden en duidelijke wandelroutes die op de bestaande netwerken aansluiten, met een duidelijke bewegwijzering. Wij gaan ervan uit dat door de inzet van extra

mankracht de recreatie die past bij de gemeente Oldebroek een duidelijke impuls zal krijgen, zodat de Oldebroeker samenleving als geheel daarvan profiteert. Het alternatief om de benodigde capaciteit uit de reserve Recreatie en Toerisme te betalen, spreekt ons zeer aan. Zeker als het gaat om incidentele middelen, waarbij duidelijk is dat het gaat om een periode van vijf jaar. In het verlengde van deze discussie zijn de gelden betreffende de bestrijding van de eikenprocessierups. Wij vinden het opmerkelijk dat dit structureel wordt ingeboekt, zeker daar de wethouder ook in de commissie aangegeven heeft dat het doel is om de plaagdruk naar nul te krijgen en de ontwikkeling onduidelijk is. Het breder aanpakken van ongedierte lijkt ons beter en zou meer in de lijn liggen met een structurele bijdrage. Trouwens, dank voor de nagezonden beantwoording van onze vraag hierover.

De RES zullen wij met belangstelling volgen. We hebben tegen gestemd. We hebben daar in tweede termijn zojuist niet meer op gereageerd, maar toch nog daarbij opmerkend dat wij weten hoe die vier windmolens tot stand zijn gekomen waar ze nu staan. Die verantwoordelijkheid konden wij niet dragen. Dit is de extra opmerking daarover.

De afgelopen bijeenkomsten hebben nog maar eens aangetoond dat woningbouw een aangelegen punt is. Onze fractie is verheugd over het feit dat er een duidelijke uitwerking ligt voor woningsplitsing en inwoning. Dit kan toch weer een positieve bijdrage leveren in het geheel. Grote zorgen zijn er wel over de doorgaande marktontwikkeling. Met name voor starters is het haast onmogelijk geworden om een woning te kopen. We hopen dat het college zich hiervoor blijft inzetten.
Een ander punt wat ons zorgen baart is de stikstofproblematiek. En dan met name het feit dat men dit probleem volledig afwentelt op onze boeren, waarbij talloze andere aspecten over het hoofd worden gezien. We doen een beroep op het college om daarin ook van hun betrokkenheid op onze boeren blijk te geven.

Als SGP storen we ons aan het vele zwerfvuil dat langs de weg ligt. Veel jongeren zijn zich niet bewust van de schade die agrarische ondernemers hiervan ondervinden. We zagen al een mooie actie in Oosterwolde, waarbij jongeren werden gestimuleerd zwerfvuil op te ruimen in ruil voor een beloning. Een mooi actie, die naast bewustwording ook nog eens een schonere omgeving oplevert. We roepen het college dan ook op dergelijke initiatieven te promoten en voortvarend aan de slag te gaan om het zwerfvuil terug te dringen. Overheveling van budget jaar na jaar getuigt niet van veel inspanning. Ook het wegbrengen van afval moet tegen schappelijke kosten kunnen. Ook hier dank voor de nagezonden beantwoording aangaande de tariefstelling bij Van Werven. Onzes inziens ontmoedigt te hoge tarieven afvalscheiding en stimuleert zwerfvuil. We roepen het college dan ook op om vaart te maken met de milieustraat en zien uit naar een tariefstelling die afvalscheiding verder stimuleert.

Als laatste punt van aandacht de jeugdzorg. Je ontkomt er niet aan, al was het maar vanwege de financiële kant. De afgelopen jaren is er veel aandacht naar toe gegaan, alles om te komen tot een goed evenwicht. Maar wat is goed? En waar liggen de grenzen, als het bijvoorbeeld gaat om preventie? Elke keuze die we maken heeft financieel verstrekkende gevolgen, zo weten we inmiddels. We zijn blij met het realistisch begroten op de jeugdbegroting, zoals onlangs is toegelicht. Daarnaast volgen we de ontwikkelingen rondom het verlagen van het PGB, zowel informeel als bij jeugd intensief, en tot op heden hebben ons geen alarmerende signalen bereikt. De evaluatie toen we spraken over informeel jeugd stemt ons dan ook tevreden. Tegelijkertijd bereiken ons signalen dat de overheid ruimhartiger de portemonnee trekt voor de jeugdzorg. Voor 2022 en de jaren erna worden bedragen genoemd die ons wel tevredenstellen. Het is een erkenning van de inspanning die we als gemeenschap doen. En nu het erop lijkt dat er op de jeugdzorg niet langer tekorten zijn maar wellicht zelfs geld overblijft, roepen we het college op onderzoek te doen naar de mogelijkheden om deze gelden te laten terugvloeien naar de gemeenschap als geheel. Zij was het immers die ook de tekorten heeft betaald, waarbij we bijvoorbeeld denken aan de verhoging van de OZB destijds. Deze oproep aan het college vormt dan ook de inhoud van de motie die mede wordt ingediend door het CDA.
Dan komen wij bij de afronding. Wij wensen inwoners, ambtenaren, college en raad Gods onmisbare zegen toe bij de uitvoering van hun werkzaamheden.

Motie M2, ingediend door de fracties van SGP en CDA.

De raad van de gemeente Oldebroek, in vergadering bijeen op 8 juli 2021

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- De financiële middelen m.b.t. jeugdzorg na de decentralisatie onvoldoende waren voor de gemeente Oldebroek;
- De gemeente Oldebroek de tekorten m.b.t. jeugdzorg zelf heeft opgevangen vanwege de gekozen zachte landing;
- Hierdoor op verschillende terreinen bezuinigd is en belastingen zijn verhoogd.

Overwegende dat:
- Er in de begroting uitgegaan wordt van het kostenniveau van 2020 voor jeugdzorg met een jaarlijkse indexering;
- Er extra structurele middelen vanuit het Rijk aangekondigd zijn m.b.t. jeugdzorg;
- Er daardoor meer financiële ruimte ontstaat.

Verzoekt het college:
- Te onderzoeken wat de financiële effecten zijn van de extra aangekondigde middelen;
- Te onderzoeken wat de extra financiële bijdrage is geweest vanuit de algemene middelen van de gemeente Oldebroek om de tekorten m.b.t. jeugdzorg op te lossen;
- Te onderzoeken of het financieel mogelijk is of de verhoging van de OZB met 5% vanaf 2020 teruggedraaid kan worden;
- De uitkomsten van deze onderzoeken tijdig te delen met de raad voor de raadsbehandeling dit najaar van de Begroting 2022.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek):
Deze raadsperiode begon in 2018. Dit is de eerste en meteen de laatste keer dat deze gemeenteraad een perspectiefnota bespreekt. Een aantal jaren terug besloten we tot deze manier van aanpak, om voor het zomerreces als college en gemeenteraad wensen en denkrichtingen te benoemen vóórdat de nieuwe begroting wordt opgemaakt. Daarvoor bespraken we de reeds opgestelde meerjarenbegroting aan het eind van het jaar, in november. We kwamen de afgelopen jaren niet verder dan debatteren over bezuinigingssporen en lastenverzwaringen. Raadsbrede pogingen om überhaupt een sluitende begroting te kunnen ophoesten door coalitie- en oppositiefracties die daar allemaal aan meewerkten. Nu bespreken we een sobere perspectiefnota, maar wel in het besef dat het weerstandsvermogen nog verder zakt. Voor de toehoorders: hoeveel geld we überhaupt overhouden om risico's op te vangen of nieuw beleid op te pakken. Best wel wrang dat we er zo voorstaan, terwijl er nog wat risico's actief zijn. Denk aan de gevolgen van de failliete ontwikkelaar op de Zeuven Heuvels, of misschien zelfs wel de gevolgen van een coronajaar waarvan ook de landelijke nieuwe regering, die maar niet wil komen, ooit nog eens denkt de gemaakte kosten te moeten terughalen.
En ook wrang dat het college is gaan spreken over verplaatsing van WHC, WTC en VLS, zonder eerst de raad te betrekken voor kaders. Momenteel wordt er € 2,4 ton opgesoupeerd aan een onderzoek, zónder dat we weten wat die verenigingen kunnen en willen bijdragen, of hoe zij zaken meer haalbaar en betaalbaar kunnen maken door bijvoorbeeld multifunctioneel accommodatiegebruik toepassen of bundeling van middelen en stichtingen. Men mag wel eisen inbrengen, maar heeft ondertussen de handen vrij, want daar zijn geen richtinggevende kaders voor besproken en is niets voorgelegd in hun algemene ledenvergaderingen. En geef die verenigingen trouwens eens ongelijk. En ja, het gaat dan over een woningbouwplan van formaat op de achterblijvende gronden. Geen gemeentegronden maar een ruil met een ontwikkelaar. Voor bijna € 2,5 ton ga je niet eenvoudig "Nee, dat is niet haalbaar" concluderen, want dat is een heel dure en zure 'nee'. Wel weten we dat we als gemeente met een nieuw woningprogramma echt iets moeten bereiken qua bouw voor passende woningen voor alleengaanden, toekomstbestendig wonen, sociale woningbouw en voor startende gezinnen. Want de volkshuisvesting en de woningmarkt staan nogal onder stress. Dat weten we allemaal en dat lezen we

dagelijks in de krant. In de koopmarkt wordt momenteel ongelofelijk overboden, gemiddeld € 50.000. Een startend gezin kan daar nooit tegen opboksen. Als beleggers koopwoningen gaan opkopen om er particuliere verhuur van te maken, dan gaan we nog verder. Wooncorporaties zien trouwens nog steeds weinig noodzaak in bijbouwen, alhoewel we afgelopen week achter de schermen wat hoopvolle geluiden hoorden. Maar de status die we als gemeenteraad kennen is dat zij daar geen redenen toe zien. Zij willen beweging en die beweging komt niet. We staan met zijn allen stil. Wij hopen dan ook dat de nieuwe begroting ernstig rekening houdt met de rol die wij als gemeente moeten gaan spelen om dit allemaal in beweging te krijgen, ook qua inzet van ambtenaren en projectleiders, of zoals het CDA aangaf, nieuwe bouwplannen op nieuwe locaties. Dat vergt vast tijd en geld.

Het Rijk heeft in al haar voortschrijdende wijsheid besloten € 1,3 miljard extra uit te trekken voor de Jeugdhulp in Nederland. Ook Oldebroek gaat dat noodzakelijke lucht bieden, want hier lopen we jaarlijks grote tekorten op omdat we nu eenmaal bepaald hebben dat niemand tussen wal en schip gaat vallen. Kortom, als er meer geld nodig is, dan leggen we dat er alsnog bij en dat hebben we afgelopen jaren flink gedaan. Maar dan moet Den Haag voor dat geld absoluut geen nieuwe taken erbij gaan stellen. Daar moeten gemeenten en VNG voor waken en strijden en daar danken we de wethouder ook voor, dat ze dat al die tijd gedaan heeft. Ook wijzelf hebben trouwens wel wat te leren van aanbestedingstrajecten op zorggebied. Dat hebben we de afgelopen tijd wel gezien en geleerd.
Voor een goed functionerende betrokken samenleving hebben we vrijwilligers en mantelzorgers nodig, anders worden ambities steeds minder haalbaar. Als PvdA/Burgerpartij Oldebroek zijn we niet de enigen die zorgelijk toezien hoe het vrijwilliger- en mantelzorgerbestand vergrijst en langzaam afneemt. Ook dat vergt voelbare erkenning en een plek in de nieuwe begroting.
Een nieuwe begroting zal ook de drager vormen voor een nieuwe gemeenteraad per maart 2022. Die nieuwe raad zal in zijn start ook niet toekomen aan het bespreken van een perspectiefnota. Dat heeft het verleden ons wel aangetoond. Daar hebben ze dan de tijd niet voor. En met 1% weerstandsratio is dat een heel strakke buikriem die ze gaan meekrijgen en dat is geen mooie afsluiter van deze coalitieperiode.

Vanzelfsprekend zullen fracties nu hun stokpaardjes op tafel leggen. Bijvoorbeeld een goedkopere gehandicaptenparkeerkaart, verlaging van de OZB zoals benoemd is. Dat is niet bevreemdend. Echter, dat is niet in de context kijken naar het uitdagende geheel. Ik wil het ook niet meteen cherry picking noemen, maar lastenverlaging aankondigen willen we allemaal wel. Bovendien is al toegezegd dat we nog eens naar de legestarieven gaan kijken dit jaar. Stappen we dan af van de kostendekkende tarieven door bepaalde leges goedkoper te maken of de andere duurder, of vullen we dat bij uit de algemene middelen die we al niet zo veel meer hebben.
En vergeet niet dat de inwoners pas bij de afrekening van het Diftarbeleid ontdekken wat de grijze container hen heeft gekost in 2020 en 2021. Terwijl we als Oldebroek de stappen hebben gezet die partnergemeenten Elburg en Nunspeet niet hebben genomen; Nunspeet helemaal niet overigens.
In de laatste 9 á 8 maanden van deze gemeenteraadstermijn gaan we nog flinke uitdagingen op deze raadstafel krijgen. Als PvdA/Burgerpartij Oldebroek zullen we daar niet voor weglopen. Wel willen we dat de raad zijn kaderstellende rol aan de voorkant volwaardig kan blijven oppakken bij de zaken die nog gaan spelen.
Gelukkig zien de ontwikkelingen op H2O-bedrijvenpark er veel positiever uit dan de zorgen van de afgelopen jaren. Er zijn dingen die achter de schermen best heel goed gaan en dan benoemen we ze niet, maar dat moet ook gezegd. Als Oldebroek zitten we in een economische kansenregio. Dus nu nog die kansen plukken en verzilveren.

Tot slot. De oppositie van Oldebroek is desgevraagd tot op heden altijd beschikbaar geweest om ook verantwoordelijkheid te nemen en te dragen voor de lastige besluiten en de uitdagingen. Mag dat als de coalitie aan uitdeelprojecten denkt, ook bij ons in de resterende periode, dat wij er ook bij betrokken blijven en zijn. De bestuursrapportage laat ik in het midden, daar is een amendement van de ChristenUnie op ingebracht. Dan wil ik nog zeggen dat de stukken en voorstellen helder zijn, helder van besef en tijdgeest en de status van de schatkist. Dus wij danken ook het college en het ambtelijk apparaat voor die voorbereidingen en de heldere stukken en wensen iedereen veel succes met de opvolging daarvan die ze deze zomer hebben om een begroting te ontwikkelen.

De heer EVINK (ABO):
De ABO-fractie wil vooraf een compliment uitdelen aan het bestuur en de organisatie van onze gemeente. Er is hard en creatief gewerkt om alles ondanks de impact van corona, zo goed mogelijk door te laten lopen en we realiseren ons heel goed dat we er nog niet zijn. Hier staan we graag met een terugblik 2020 misschien nog wel even bij stil.

Ik weet het nog goed. De perspectieven. De tijd ik in de raad kwam werd mij dat 'het vuurwerk' genoemd. De voorbereidingen van nieuw beleid en kansen pakken en voor je kansen gaan. Helaas, de laatste jaren hebben we vooral mogen praten over bezuinigingen en zeer beperkt nieuw beleid. En dat is soms erg frustrerend. Dat er nu gelet op de financiële positie terughoudendheid is, begrijpen we.
Een bijzonder jaar is halverwege. Financieel kan de situatie het best omschreven worden als: We staan erbij en kijken ernaar. Want zowel in de extra kosten van het sociaal domein is sprake van een autonome ontwikkeling die we gewoon te slikken hebben. Maar de inkomstenkant is ook van toepassing: we zijn grotendeels afhankelijk van wat Den Haag ons in de schoot werpt. En dat lijkt gelukkig niet ongunstig voor Oldebroek meer uit te pakken. Het meerjarenperspectief lijkt daarom niet ongunstig. Maar laten we niet vergeten dat er inmiddels een tweetal rondes van bezuinigingen zijn doorgevoerd en niet te vergeten een lastenverhoging de afgelopen jaren bij onze inwoners. En dat heeft consequenties gehad voor de gemeentelijke organisatie, zowel in de te besteden budgetten, maar ook in de formatie.

Tijdens deze perspectieven zien we een grote verandering. Namelijk het voorstel vanuit het college om de begroting Jeugdzorg fors te verhogen, al werden de grote tekorten de laatste jaren aan de achterkant natuurlijk wel aangevuld vanuit onder andere de algemene reserve. De laatste jaren hebben we hier vaker aangegeven: we staan met onze rug naar de muur en we hebben geen keus dan te betalen, zoals ik al heel veel fracties heb horen zeggen. We begrijpen dat het niet leuk is voor het college en de ambtelijke organisatie, want daardoor kwam de nadruk steeds weer op de tekorten te liggen in plaats van het goede werk wat het sociaal domein ook doet. Want laten we duidelijk zijn, dat doen ze. Inmiddels hebben we het inzicht dat de begrote bedragen jeugdzorg structureel niet toereikend zijn. En we weten hoe het komt, het Rijk geeft gewoon te weinig; in Oldebroek, maar eigenlijk landelijk op enkele gemeenten na. ABO is ervan overtuigd dat doordat de uitgaven steeds hoger werden en elk jaar opnieuw werd gesproken van de tekorten, zoals in Oldebroek, het Rijk wel is gaan inzien dat het geen houdbare situatie is. We zijn daarom opgelucht dat het Rijk met extra geld komt voor in ieder geval het jaar 2022. En het blijkt met de laatste cijfers zelfs nog wat positiever dan we hadden verwacht tijdens de laatste commissievergadering. Helaas ligt het lot over toekomstige extra gelden nog wel in handen van de kabinetsformatie, want die zijn op dit moment volgens mij nog steeds onzeker.
In 2020 hebben we een afvlakking van de kosten jeugdzorg ervaren. Het college stelt voor om 2020 als uitgangspunt te hanteren en de begroting daarop aan te passen. Maar college, is dat echt realistisch om van het jaar 2020 uit te gaan? We hebben namelijk het hele jaar 2020 al besproken tijdens de kwartaalrapportages, dat het een bijzonder en wellicht afwijkend jaar 2020 is. Dat geldt natuurlijk ook voor jeugdzorg. Dat we de meerjarenbegroting aanpassen naar realistische bedragen, dat vinden we na een aantal jaren inzicht begrijpelijk.

Het nieuwe beleid, zowaar toch nog twee stuks. Ten eerste de bestrijding van de eikenprocessierups. De overlast zal namelijk niet zomaar verdwijnen na dit jaar, daar geloven wij niet in. Dat er daarom om structurele gelden gevraagd wordt begrijpen we. Laten we eerlijk zijn, we zijn, en dat heb ik al heel veel horen zeggen, voor realistisch begroten. De kosten zijn afgelopen jaar gelukkig lager uitgevallen en we gaan ervan uit dat door natuurlijke bestrijding, zoals verhoging van de biodiversiteit en nestkastjes de kosten de aankomende jaren verder zullen gaan dalen.
Ten tweede zijn we blij dat het college extra wil inzetten op Recreatie en Toerisme. Het betreft een kleine uitbreiding met een halve fte, maar het zorgt ervoor dat in samenwerking met de sector we als gemeente aantrekkelijker worden voor onze bezoekers. Belangrijk, nu het eigen land door corona wordt herontdekt. De visie is er nu, maar het gaat nu ook nog om de uitvoering. De kost gaat hier voor de baat uit: meer recreatieve faciliteiten, meer horeca genereren, meer inkomsten et cetera.
Vragen die ABO had met betrekking tot de extra onderhoudskosten van het kunstgras en de Erica Terpstrahal van de korfbalvereniging Rood-Wit zijn intussen afdoende beantwoord. Dank daarvoor. We constateren dat Rood-Wit blij moet zijn met een gemeente als Oldebroek. Een puike nieuwe accommodatie waarvan de gemeente ook nog de onderhoudskosten voor haar rekening neemt.

Financieel ligt het lot in handen van de kabinetsformatie. Ontvangt Oldebroek ook na 2020 de extra gelden voor jeugdzorg? Dat is een belangrijke vraag, want het gaat een grote verandering maken op onze begroting. Op dit moment zakken we qua weerstandsvermogen door de vloer die we vooralsnog als minimum hebben gedefinieerd en daalt onze algemene reserve. Dat maakt ons kwetsbaar voor onvoorziene risico's. Daar moeten we waakzaam voor blijven.
We constateren dat zich een kleine meevaller voordoet bij de OZB. Daarom vragen we wel de ontwikkelingen in de tweede helft scherp te monitoren. En dan gaat het met name over de doorstijging van de huizenprijzen waaraan de OZB is gekoppeld. Mocht de meevaller structureel worden, dan is het onzes inziens een goed idee om bij de vaststelling van de OZB voor 2022 dat voordeel wellicht te verrekenen. Want, en dat was voor ABO met pijn in het hart, ook wij waren geen groot voorstander dat we de OZB in 2020 fors moesten verhogen. Laten we de lasten voor de inwoner als dat kan zoveel mogelijk beperken en de OZB verlagen als dat kan.

Dat het college voor het komend jaar een accent zet bij de uitvoering van het huidige bestuursakkoord, vinden wij logisch. Laten we volgend jaar, als we weer meer te weten komen over de compensatiegelden uit Den Haag en de bijgestelde uitkeringen van het Gemeentefonds in het licht van de aanstaande verkiezingen, het nieuwe beleid definiëren. Met als het aan ABO ligt meer aandacht voor welzijn voor onze inwoners, meer aandacht voor het bewaren van en verder investeren in onze mooie gemeente, de lijn van hogere woonlasten doorbreken en meer woningen voor onze inwoners die daar al jaren op wachten. En, als slot, laten we nadrukkelijk oog houden voor onze agrariërs in onze mooie plattelandsgemeente.

De heer Graansma van de ChristenUnie is de vergadering binnengekomen.

De heer KEMP (VVD):
Onze bespiegelingen en kijk op de perspectievennota; een nota die tot stand is gekomen in de tijd van de pandemie en dus lang niet op elk moment een topic onderwerp was. De VVD wil vanaf deze plaats het college en de medewerkers dan ook complimenteren over de wijze hoe daarmee om is gegaan. Niet alleen de hobbels van communicatie naar de raad zijn wat ons betreft goed genomen, maar met name de communicatie naar inwoners en onze ondernemers verdient die pluim. Ook het oppakken van alle kansen en mogelijkheden om de ondernemers tijdens de pandemie te steunen en het voorkomen dat zij na het terugtreden van deze pandemie alsnog failliet dreigen te gaan, heeft tot nog toe succes gehad. We zijn er nog niet, maar er is licht aan het einde van de tunnel. Voor zover ons bekend is de schade tot nog toe beperkt gebleven, waarvoor dan ook onze dank.

We nemen kennis van de perspectiefnota en stellen daarmee de kaders voor de in november vast te stellen Programmabegroting 2022 e.v. Uiteraard hebben we ook al de input van de bestuursrapportage van het 1e kwartaal meegenomen. Maar zoals u gezien heeft, daar gaat de zon niet echt van schijnen. In tegenstelling tot de afgelopen twee jaar zien we op dit moment geen mogelijkheden meer voor aanvullende bezuinigingen, echter we zien ook de effecten van de meicirculaire die bijzonder positief voor ons uitvalt dit jaar en hopelijk voor de komende jaren. Vorig jaar bepleitte de VVD nog dat, gezien de financiële problemen in met name het sociaal domein, druk vanuit de gemeente op de bestuurders in Den Haag mogelijk tot een beleidswijzing kon leiden. Wetende dat het college, en naast de VVD ook enkele andere fracties, dit stevig hebben gedaan, stemt ons hoopvol voor wat betreft samenwerking en vertrouwen. De VVD is dan ook bijzonder blij dat Oldebroek in elk geval voor komend jaar een grote financiële injectie heeft gekregen. Wat ons betreft laten we de druk erop houden zodat ook een nieuw te formeren kabinet dat beleid zal voortzetten.
Wij danken het college voor de regelmatige updates over de financiële problemen in het sociaal domein, met name waar het de Jeugdzorg en de Wmo betreft. Ook de raadsgesprekken, met name de laatste van half juni op dat gebied, waren verhelderend. Hier werd ons duidelijk dat de kostenstijgingen niet zozeer werden veroorzaakt door het toenemende aantal cliënten maar door een achterblijvende, niet verwachte lage uitstroom. Ook werd duidelijk dat preventie en vroegsignalering, een grote knop waar Oldebroek meermaals aan draait, niet per se tot kostenbesparingen leidt. En als laatste verheldering was de conclusie dat er sprake is van een stijging in het zorgaanbod, wat mogelijk weer tot een stijgende

vraag zou kunnen gaan leiden. Het zal helder zijn dat de financiële injectie vanuit Den Haag hier niet voor bedoeld is.

Gezien de financiële situatie waarin de gemeente Oldebroek zich momenteel bevindt, is er nauwelijks tot geen ruimte voor nieuw beleid. Daarnaast zijn er in 2022 gemeenteraadsverkiezingen en start er een nieuwe bestuursperiode. De focus ligt dan ook op de uitvoering van het bestaande beleid.
De VVD is het eens met de beschreven uitgangspunten. De begroting moet uiteindelijk sluitend zijn, niet alleen voor 2022 maar ook daarna. Het financieel meerjarenperspectief lijkt nu positief. Toch vraagt de VVD u geen nieuwe beleidskeuzen meer te maken voor de verkiezingen in maart komend jaar. Bij de vaststelling van de begroting afgelopen november vroeg de VVD al geen ingrijpende bestuursopdrachten en plannen meer te maken of op te pakken, gezien onze huidige financiële mogelijkheden, in het bijzonder de weerstandscapaciteit. Nu, bij dit perspectief, legt u zelf ook de vinger op de zere plek. Bij vaststelling van de Jaarrekening 2020 is er nog een heel klein plusje, maar bij gelijkblijvende risico's dreigt de weerstandscapaciteit echt onder de 1,0 te komen. Dan zijn de risico's dus groter dan we kunnen opvangen. En dan, als dat gebeurt, zijn de rapen gaar in Arnhem. Dat kan ik u verzekeren. Daarom verbazen wij ons dat u bijvoorbeeld voorstellen als zonnepanelen op een zwembad met een onzekere toekomst ons nu nog voor wilde leggen. Is het exploitatietekort wat u nu zelfs al voorziet nog niet groot genoeg? En is, waar nog geen besluiten zijn genomen, een megalomaan project als een nieuw sportpark in Wezep in gang zetten echt zo verstandig op dit moment? Een volgende raad kon weleens met de brokken komen te zitten en daarmee natuurlijk de inwoners die die tekorten gaan betalen; laat dat helder zijn. Wat de VVD betreft gaat niet dit, maar een volgend college die keuze maken. Zij krijgen ook de gevolgen, positief of negatief, op hun bord. Financieel gezien siert het u wel dat u de noodzaak ziet en ook een mogelijkheid schetst om de weerstandscapaciteit weer op te plussen. Dan doelt de VVD op de mogelijkheid bij het Grondbedrijf veel meer te gaan kiezen voor scenario's die voor de gemeente financieel ook aantrekkelijk zijn, want normaal gesproken wordt het weerstandsvermogen door het Grondbedrijf op peil gehouden. Weer risico's nemen met projecten die budgetneutraal lijken te zijn en waar we achteraf met grote tegenvallers worden geconfronteerd, moet echt tot het verleden gaan behoren.

Eerder spraken we over de RES-opgave. Wat wij hier specifiek willen benoemen, is de gezamenlijke zorg over die doelstellingen versus de belangen van onze agrarische ondernemers. Het is niet zo dat die tegengesteld zijn. Maar de boeren moeten met veel te grote regelmaat de straat op om hun belangen te verdedigen, omdat er teveel politici gewoon niet luisteren. Aan de ene kant verwachten we van hen dat zij, naast ondernemen, ook nog eens ons buitengebied onderhouden en zo het unieke karakter voor inwoners en toeristen vorm geven. Maar aan de andere kant bedreigen wij ze in hun bestaan door landbouwgronden te bestemmen voor zonneparken en windmolens. En daar ligt het verschil van inzicht. Wat de VVD betreft mag duurzame energieopwekking, ook in de toekomst, niet ten koste gaan van ons mooie landschap en dure landbouwgronden.
Iets heel anders. De VVD wil de aandacht vestigen op de werkwijze van het college waar het participatie van de burger betreft. Even afgezien van het feit dat wij meer hebben en voelen bij de benaming 'inwoners' dan bij 'burgers'. Dit moet ons van het hart, burgers komen het best tot hun recht op een BBQ met een sausje.
In het voorbeeld van de verplaatsing WHC gaat het college eerst in gesprek met inwoners en belanghebbenden over hun wensen, over hun ideeën, en komt dan met een plan naar de raad. De raad kan dan weinig meer bewegen en dan nog scherpe kaders stellen. Verwachtingen zijn dan gewekt en de hoop is al gegeven. Om dan het plan volledig overhoop te schieten vanwege een andere ruimtelijke invulling, andere noodzakelijke woonvormen, of een financiële onmogelijkheid zal weinig politici populair maken. In het verleden kwam het college met een dichtgetimmerd voorstel waar de raad met een motie of een amendement nog iets kon aanpassen. Daarna pas ging men naar de inwoners die er ook nog wat van mocht vinden. Ja, dat vindt de VVD ook oude stijl, dat moet niet meer. Maar wat er nu gebeurt is desastreus voor de gemeente en kan uitlopen op een financieel drama, en is op termijn ook nog een keer totaal onhoudbaar. Het moet dus echt anders. De raad moet hoe dan ook eerder weer aan tafel om de plannen op de agenda te krijgen, met verantwoorde keuzemogelijkheden. En moet er voldoende ruimte zijn voor inwoners om hun inbreng te geven. Het is tenslotte hun woonomgeving.
Dit college laat vele zaken onafgehecht die wel al in werking of procedure zijn gezet. Ondanks de grote financiële bijdrage voor de Jeugdzorg die het Rijk heeft toegezegd, verkeert onze gemeente op de balans

in zwaar weer als we niet de juiste keuzes maken. De VVD hoopt en verwacht van u dat u in november met een sluitende en verantwoorde begroting komt, met voldoende mogelijkheden en ruimte voor het nieuwe college. Het roer gaat dan vast om.

Schorsing

Wethouder ENGBERTS geeft aan dat een perspectiefnota ingaat op eventuele bijstellingen, aanscherpingen van de bestuursovereenkomst. Op dit moment is die heel erg mager ten aanzien van nieuw beleid. Het college vraagt wel aandacht voor de ontwikkeling van het weerstandsvermogen, om die weer op niveau te krijgen; 1,0 tot 1,4 zoals afgesproken.
Een aantal fracties heeft opmerkingen gemaakt over de weerstandsratio, dat daar aandacht voor moet zijn. Dan geldt dat het actueel zijn van nieuwe cijfers ten aanzien van jeugdkosten voor 2023, 2024, 2025 e.v. nog niet via het ministerie tot het college zijn gekomen. Het college heeft er wel geluiden over gehoord, maar die zijn er overal en die geven onvoldoende aangrijpingspunten om dingen te kunnen stellen. Zo gauw die cijfers er wel zijn, zal het college die informatie met de raad delen en eventueel met de raad in gesprek gaan. De ChristenUnie noemde een herstelplan, verminderen van risico's, enzovoort. Het college zal daar naar gaan kijken om dat goed in beeld te brengen en de raad een aantal gegevens daarvan aanleveren.
De heer RUITENBERG (ChristenUnie) interrumpeert en vraagt of het college dan bereid is om te faciliteren dat de raad na de vakantie in deze samenstelling over het herstelplan in gesprek gaat.

Wethouder ENGBERTS antwoordt dat zodra de cijfers er zijn, het college deze met de raad zal delen en raad en college dan in gesprek komen of er een herstelplan te maken is.
De heer RUITENBERG (ChristenUnie) denkt dat het met die voorwaarde nog wel een jaar kan duren en vindt dat te lang. Hij hoort graag een toezegging zonder die voorwaarde. Dus die cijfers wel of niet bekend, met elkaar in gesprek over dat herstelplan.

Volgens wethouder ENGBERTS zijn daar dan onvoldoende gegevens voor en is er bijna niet te praten over een herstelplan omdat men qua middelen nu al aan de negatieve kant zit.
De VOORZITTER hoort dat de raad graag een gesprek wil over mogelijkheden/onmogelijkheden om te komen tot een gezondere financiële positie. Of er wel of geen nieuwe cijfers zijn, er kan altijd met elkaar van gedachten gewisseld worden of en hoe dat zou kunnen. Dat gesprek kan het college toezeggen in het najaar, ergens rond de begroting.
Wethouder ENGBERTS zegt toe rond die periode met de raad te bespreken hoe er tot nieuwe inzichten kan worden gekomen over het opplussen van de weerstandsratio.

Woningbouw; hoe actief zijn corporaties daarin. Gisteren heeft het college een vergadering gehad met de woningbouwcorporaties in de regio. Daar wordt met de corporaties nadrukkelijk gesproken over doorstroming en over nieuwbouw en dat men daar met elkaar de vinger bij legt. Dat zal in nieuwe prestatieafspraken terugkomen, ook naar aanleiding van het woonprogramma van Oldebroek.
Als het gaat om de stikstofcrisis heeft de raad uit de stukken van de afgelopen commissie kunnen zien hoe het college daarmee bezig is, ook binnen de regio. In de regio gaat men verder met het uitwerken van fase 2. Over de agrarische sector, die daar duidelijk in beeld is, weet de raad dat het college het standpunt van deze raad daarin steeds betrekt.
Naar het CDA; heeft college geen ambities meer. De perspectiefnota geeft daartoe geen mogelijkheden vanwege de financiële omstandigheden.
De OZB. Het college denkt niet dat de OZB naar beneden zou kunnen, vanwege de tekorten die nog niet zijn te overbruggen. Eerst zal het herstelplan besproken moeten worden om daarover duidelijkheid te krijgen.

Dan over de motie M2. Er is weliswaar weer een financieel perspectief, maar de financiële situatie is nog steeds kwetsbaar. Dit staat ook in de perspectiefnota. Dat blijkt ook uit negatieve begrotingssaldi 2023 en 2024 en de weerstandscapaciteit die maar net boven de 1 zit. Het college zal, kijkend naar het weerstandsvermogen in de komende jaren, de ontwikkelingen tijdig met de raad delen. Ondanks dat het college de jeugdbegroting optrekt naar het niveau van 2020, acht het de kans op tegenvallers nog steeds groter dan op meevallers. De toepassing van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 2022 draagt

daaraan bij. Weliswaar wordt op papier voor circa € 2,5 miljoen aan verdien- en bespaarmogelijkheden ingeboekt voor de komende jaren, maar een groot deel daarvan moet nog gerealiseerd worden. Er zit dus onzekerheid in de huidige meerjarenbegroting. Het college zal eerst nieuwe cijfers moeten afwachten; hij ontraadt deze motie.

Wethouder VOS zegt erg blij te zijn met het geld dat er gekomen is voor Jeugdzorg, maar veel meer met de erkenning dat ook gemeente Oldebroek doet wat in haar macht ligt en dat het niet aan het college lag en ook niet aan de mensen die ermee bezig waren dat de tekorten op jeugdzorg zo hoog waren, en dat het Rijk dat ook erkend heeft. Zij doet heel kort een beroep op de raad, want Oldebroek is er nog niet. Menige partij hier aanwezig zit bij een kabinetsformatie aan tafel, dus zij denkt dat die haar oproep begrijpen.
Naar ABO; waarom 2020 als uitgangspunt. Het college denkt vanaf 2019 een mooie beweging te hebben gemaakt die tegenstrijdig is aan de landelijke beweging. Landelijk is 2020 een hoog jaar van aanspraak en gebruik geweest. Oldebroek heeft in 2019 en 2020 hetzelfde niveau gehouden. Daarom denkt het college op 2020 te kunnen doorbouwen. Het zal wel een uitdaging van formaat zijn.
Over het onderwijs. Het college zit met het onderwijs aan tafel en realiseert zich dat het onderwijs een behoorlijk budget heeft gekregen, ook voor de mentale steun van hun leerlingen. Zij heeft met de bestuurdersvereniging gecommuniceerd om samen een plan te maken in plaats van ieder apart.
Dan de agrariërs, ook ondernemers van formaat. Ook zij hebben de nadrukkelijke aandacht van het college. Onlangs heeft zij gesproken met een afvaardiging en zal dat binnenkort opnieuw doen.

Wethouder BERGKAMP antwoordt de ChristenUnie op de vraag over de kosten van het openhouden van de gemeentewerf voor afvalinzameling, dat dit inderdaad wordt verwerkt in het afvaltarief, dus in de begroting zal het college dit wijzigen.
Over de toeristische visie benadrukt hij nogmaals dat met het Toeristisch Platform een heel stevige afspraak is gemaakt, ambitieus. Dat vertrouwen wil hij niet in de waagschaal stellen. Het college moet ten minste voor vijf jaar met de uitvoeringsagenda aan de slag. Die paar uur uitbreiding is heel hard nodig. Niet voor twee jaar, want dat geeft een absoluut verkeerd signaal aan het Toeristisch Platform.
Een aantal fracties heeft gewezen op het zwerfafval. Het college is daarmee aan de slag. Na de vakantie komt het met een informatienota daarover, waarin ook nog enkele acties worden opgenomen, gebruikmakend van de ervaringen in Oosterwolde en verschillende initiatieven van verenigingen. Voor het eind van het jaar krijgt de raad een verdere uitwerking daarvan.

Het college heeft deze week gesproken over de uitleglocaties. Na de vakantie komt er een vertrouwelijk gesprek met de raad om de verkenning door te nemen en te kijken of dat spoort. Want elke uitleglocatie die het college kiest, botst met iets: natuur, weidevogels, agrariërs, Natura 2000. Dat is geen reden om het niet te doen, maar het vraagt wel een nadrukkelijk gesprek met elkaar vooraf; voordat het college echt doorgaat. Dan over het verdienvermogen van het Grondbedrijf, ook daarin zit een tegenstrijdigheid en daarover wil het college graag met de raad doorpraten op basis van de woonvisie. Uiteraard kan er vanuit een actief Grondbedrijf een positieve bijdrage geleverd worden aan het weerstandsvermogen. Maar als wethouder Grondbedrijf wil hij van de raad dan niet meer de opdracht krijgen om vooral te kijken naar betaalbare woningen, want dat staat haaks op elkaar.
De verkeersveiligheid is een aantal keren genoemd. Er loopt een onderzoek naar de verkeersveiligheid van de Zuiderzeestraatweg. Daar gaat het college actief de omwonenden bij betrekken. Het onderzoek rondom de rondweg Oldebroek loopt ook. Daarvoor heeft het college direct overleg met de provincie bij nodig. Zodra daarover iets te melden is, komt het college bij de raad terug. Over de fietsroutes is de raad geïnformeerd in de commissie, over Noord-Veluwe bereikbaar, dus de F28-route staat daar op de agenda. Het gaat nu primair om de route van Zwolle naar Apeldoorn, die gaat ook door gemeente Oldebroek. Als er nog wat meer kan, is dat onderdeel van de toeristische agenda in de uitwerking.
De eikenprocessierups. Het college doet zijn uiterste best om met de maatregelen die besproken zijn de overlast terug te dringen, maar op dit moment is het nog te vroeg om ook in de begroting een stap verder terug te zetten. Het college moet gelden beschikbaar houden om direct op te treden als het gaat om het wegzuigen van de eikenprocessierups en het blijven spuiten, voorlopig nog met Xentari. Zodra het college ziet dat die maatregelen, met name de biologische bestrijdingsmiddelen, resultaat hebben, zal op termijn de begroting hopelijk teruggebracht kunnen worden.

De heer RUITENBERG (ChristenUnie) merkt bij interruptie op te begrijpen dat dit nodig zal zijn. Echter, de informatie die de raad nu heeft gekregen vindt hij wel erg summier. Voor de begroting zou hij graag wat meer inzicht hebben en zo mogelijk ook wat keuzemogelijkheden wat voor risico men loopt. Dan kan de raad een besluit nemen hoeveel geld men daarin wil investeren. Kan de wethouder dit toezeggen?
Wethouder BERGKAMP zal kijken wat hij nog kan doen op dat vlak en dan de raad nog een keer informeren in de lijn van de informatie die het college al verstrekt heeft.

Burgemeester HASELOOP antwoordt de ChristenUnie op de vraag over de samenwerking op de Noord-Veluwe daar druk mee bezig te zijn. Zij hoopt dit najaar echte meters te kunnen maken.
De heer RUITENBERG (ChristenUnie) gaat het om het signaal dat de fractie heeft afgegeven, en van meerdere fracties gehoord, dat er een keer een eind moet komen aan die verkenning. Als de burgemeester dat signaal meeneemt, dan is het hem goed.
Burgemeester HASELOOP zegt toe dat signaal mee te nemen.

Tweede termijn

De heer RUITENBERG (ChristenUnie) dankt het college voor de beantwoording en de toezeggingen die gedaan zijn. Hij is blij dat de wethouder Financiën toezegt om met elkaar in gesprek te gaan over een herstelplan. Ter verduidelijking, het is niet zijn bedoeling dat er na de vakantie een herstelplan ligt. Het is de bedoeling dat de raad aan de voorkant meedenkt over welke richting men op wil om hieruit te komen.
De wethouder Financiën sprak over de OZB waar in de motie naar verwezen wordt. Wat het college zegt over de motie is ook de zorg van de ChristenUnie. Deze motie wekt de verwachting dat de OZB die enkele jaren geleden verhoogd is, nu maar zo weer terug kan. Hij deelt de mening van het college dat Oldebroek nog lang niet zo ver is. Het lijkt hem een veel betere weg om met elkaar in gesprek te gaan en te kijken hoe de weerstandsratio omhoog te krijgen is. Hij hoorde het CDA zeggen in hun bijdrage dat zij dat ook graag willen, en daarom verbaast het hem ten zeerste dat het CDA mede-indiener is van deze motie. Als de raad dit signaal afgeeft naar de samenleving dan worden er verwachtingen gewekt. Laat de raad tegen de samenleving zeggen: het gaat beter, er komt geld extra uit Den Haag, hier wordt geprobeerd de reserves weer op te bouwen, de weerstandsratio weer op peil te krijgen. Tegen die tijd - maar dat is drie, vier jaar verder - als er eindelijk meer geld uit Den Haag is gekomen en de weerstandsratio weer op peil is, dan is dat het moment om te kijken, als er echt geld over is, wat daarmee te doen. De ChristenUnie stemt niet in met deze motie.
Volgens het college is echt nodig om vijf jaar geld uit te trekken voor de toeristische visie. De fractie begrijpt dat, maar wil niettemin bij de begroting een heroverweging maken, hoe het er financieel voorstaat en of de ChristenUnie dan al de keuze kan maken om met die vijf jaar mee te gaan. Hij hoorde enkele partijen zeggen dat het geld dan maar uit de reserve Recreatie en Toerisme moet komen. Daar staat de ChristenUnie niet achter. De fractie is ervan overtuigd dat de reserve er is om projecten te bekostigen. Als dat geld nu al wordt uitgegeven voor ambtelijke uren, dan is dat potje straks leeg en is er helemaal niets gedaan.

Het college noemde het zoeken naar uitleglocaties. Dat ondersteunt de fractie helemaal. Zijn oproep was een actief grondbeleid. De fractie ziet daarin echt mogelijkheden om ten gunste van de algemene reserve geld te verdienen. Volgens het college zijn betaalbare woningen dan van de baan, maar volgens de ChristenUnie kan dat prima samen.

Enkele reacties op de inbreng van andere partijen. VVD en PvdA/Burgerpartij Oldebroek spraken over de verplaatsing van WHC en WTC. Hij hoorde de VVD zeggen dat de raad hierover geen besluit moet nemen. Echter, het besluit om het haalbaarheidsonderzoek te doen is al genomen. Naar zijn oordeel is het een geweldige kans om de problemen van WHC op te lossen, een nieuw sportpark te creëren en woningbouw te plegen. Volgens partijen is er geen kader meegegeven, maar dat is wel het geval. De raad heeft als kader meegegeven dat het budgetneutraal moet zijn. De VVD stelt voor te wachten tot de nieuwe raad er zit. De raad weet zelf wel, dat voordat een nieuwe raad is ingewerkt, men twee jaar verder is, terwijl er nu woningen nodig zijn. Zijn oproep aan het college: ga nu doorpakken in het

haalbaarheidsonderzoek. Hij hoopt dat het college de termijn die het zichzelf heeft gesteld, gaat halen en de raad nog voor de verkiezingen kan besluiten; en als het erna moet, ook prima.
ABO hoorde hij zeggen dat met deze stijging van de huizenprijzen ook de OZB alsmaar stijgt. Vanuit deze raad moet men juist zeggen dat dat niet zo is. De OZB wordt berekend over het macro geheel van de waarde van huizen. Als de huizen gemiddeld stijgen, dan zakt het tarief; mensen betalen niet meer. Het budget blijft gelijk. Laat men als raad dat signaal afgeven en proberen het misverstand dat er nogal leeft in de samenleving uit de weg te ruimen.

De heer SPIJKERBOER (CDA) is blij dat het gesprek over het weerstandsniveau er komt. De fractie begrijpt niet goed waarom de ChristenUnie zo fel is tegen het OZB-onderzoek. Er is een tekort en dat zal worden opgelost, daar is het CDA ook voor. Maar als deze trend zich doorzet, dan kan de redenatie ook zijn dat er destijds wel heel veel is verhoogd en of dat tarief, nu er geld van het Rijk terugkomt, niet wat teruggedraaid moet worden. Dat zou wat het CDA betreft kunnen.
De fractie is blij dat de wethouder samen met de scholen een plan wil maken. Zijn vraag is of de wethouder dan de NPO-gelden bedoelt of de gymlessen op school.
Met betrekking tot recreatie en toerisme denkt hij dat het goed is om maximaal vijf jaar aan te houden en om het geld uit de reserve Recreatie en Toerisme te halen.
Tot slot sluit hij ten aanzien van de uitleglocaties aan bij de ChristenUnie.

De heer DOORNWAARD (SGP) vindt het goed dat er gesproken zal worden over de weerstandsratio om te kijken hoe die weer op het niveau van 1,0 tot 1,4 kan worden gebracht. De fractie is blij dat het buitengebied op de kaart staat. Er wordt aandacht gevraagd voor agrariërs. Maar als hij dan een partij hoort zeggen dat te veel politici niet luisteren, dan wil hij het vorige agendapunt in herinnering brengen waarbij het ook gaat over de landbouwtransitie. Het is dan goed om te kijken welke keuzes men als politici maakt en welke verwachtingen men daarmee wekt. Dan komt hij bij de OZB, want er wordt een bepaald frame aan de motie gegeven die hij helemaal niet begrijpt. De SGP heeft destijds bij de OZB-verhoging van 5% aangegeven: die is voor het sociaal domein en de fractie wil als de mogelijkheid binnen het sociaal domein er weer is, dat die OZB naar beneden gaat. De fractie dient met de motie slechts in wat de SGP destijds heeft gezegd om het niet uit het oog te verliezen. Dan is het misschien een politieke truc om te zeggen: laten we jaren wachten, want dan vergeten ze het. Dat zou hij heel jammer vinden. De SGP heeft in deze bestuursperiode de OZB verhoogd met 5% en is daar verantwoordelijk voor. Op het moment dat dat terug kan moet die gelegenheid worden aangegrepen. De indieners van de motie vragen een onderzoek om alle middelen die vanuit de algemene middelen gekomen zijn om de tekorten op te vangen, in beeld te hebben. Vervolgens kijken wat het Rijk aan Oldebroek gaat geven, dan de balans opmaken en kijken of het mogelijk is om de inwoners die opgedraaid hebben voor deze tekorten op Jeugd, wat het gevolg is van het handelen van het Rijk, te geven waar ze recht op hebben.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek) vermoedt dat als de raad de motie vanavond afwijst, komende week in de media staat dat de rest van de raad geen OZB-verlaging wil. Het lijkt hem een verkeerde oproep om de gelden van de jeugdhulp aan te wijzen voor het onderzoeken van het verlagen van de OZB; hij acht het een greep uit de verkeerde pot en op het verkeerde moment. Het is namelijk geen extraatje, er is hier jarenlang voor betaald, dus dat principe klopt. Wat dat betreft ondersteunt hij de gedachte van de ChristenUnie dat er waarschijnlijk een paar jaar voor nodig is om dit weer recht te trekken. Dat de indieners het in deze periode willen doen, is ook een belofte die waarschijnlijk niet haalbaar zal worden.
De heer DOORNWAARD (SGP) zegt in een reactie dat PvdA/Burgerpartij Oldebroek het statement van daarnet niet in de media zal lezen, want de motie vraagt dat niet. Ten tweede, als het gaat om het geld dat terug moet gaan uit de verkeerde pot is, dan is heel duidelijk gebleken dat de 5% verhoging voortvloeit uit de tekorten bij Jeugd. Dus het is aan elkaar gekoppeld en daarmee rechtmatig om te zeggen dat het uiteindelijk terug kan.

De heer DOKTER (PvdA/Burgerpartij Oldebroek) reageert dat de fractie ernstig verwacht dat dit eind van het jaar niet haalbaar zal zijn, want er liggen nog genoeg uitdagingen op het pad van de raad. Hij wil niet zeggen dat de fractie er niet over wil spreken, maar dat de SGP de OZB koppelt aan de jeugdhulpbijdrage vindt hij veel te vroeg.

In alle bijdragen in eerste termijn en ook in de beantwoording van het college hoort hij de soberheid waarvan het allemaal uitgaat. De raad wil graag een begroting neerzetten waarmee de gemeente geen Artikel 12-gemeente wordt en in de negen maanden die deze raad nog resten alle uitdagingen die op het pad komen nog fatsoenlijk kan oppakken, zodat er iets wordt overgedragen waar men later op kan terugkijken met enige gepaste trots.
Richting ChristenUnie; WHC budgetneutraal. Dat is inderdaad door de raad in meerderheid besloten, maar de PvdA/Burgerpartij Oldebroek had heel graag aan de voorkant die multifunctionele wensen neergelegd, zodat de verenigingen ook vanuit dat perspectief aan het denken waren geslagen en de raad er wellicht meer had uitgehaald voor de toekomst dan dit. Nu is het iets te vrijblijvend. De passende woningbouw kan daar wel, maar als het passende woningbouw wordt om het budget passend te maken, dan haalt de raad misschien zijn woonvisie niet.

De heer EVINK (ABO) vindt het goed om te horen dat het college inziet dat er aandacht moet zijn voor het weerstandsvermogen. Heel goed dat men als raad daarover met elkaar in gesprek gaat. ABO doet daar graag aan mee. Het is ook goed dat het college ziet dat het uitgangspunt Jeugd 2020 ook een uitdaging is. ABO noemt dat realistisch denken en vindt het fijn dat het ook zo benoemd wordt.
Woningbouw is voor ABO een belangrijk punt. De fractie is van mening dat er moet worden doorgepakt. Er liggen nu actuele vraagstukken, er is nu woningnood; laat men dat moment oppakken, maar wel in overleg en natuurlijk met participatie van inwoners.
De motie begrijpt ABO heel goed. Wel is hij van mening dat de verhoging van de OZB, waarvan ABO zeker geen voorstander was, min of meer is ontstaan door de tekorten op het sociaal domein, voornamelijk op jeugdzorg. Aan de andere kant vraagt hij zich af of een onderzoek wel het middel is om het op deze manier te doen. Hij werd vooral getriggerd doordat gaandeweg in het debat de oproep kwam, en de toezegging, om als raad met elkaar in gesprek te gaan. ABO denkt dat het inderdaad voor nu beter is om eerst dat gesprek aan te gaan in de hoop dat daar snel duidelijkheid uit komt.
Fijn dat ChristenUnie en CDA ook inzien dat het een meerwaarde is om met toerisme iets te doen. Hij hoopt vooral dat deze fracties in de discussie over waar het uit betaald moet worden, goed naar elkaar willen kijken op welke manier het betaald wordt. Het zou jammer zijn als de uitbreiding fte niet zou plaatsvinden en het doel voorbijgaat, omdat het puur gaat over de vraag waar het uit betaald moet worden.

De heer KEMP (VVD) vindt de motie heel sympathiek. Maar de vraag is of het haalbaar is op dit moment, gezien het financieel perspectief. Er is nog te weinig bekend voor 2023 en 2024. Hij is het eens met degenen die willen wachten tot na september en er meer gegevens bekend zijn, zodat de raad er goed met elkaar over kan spreken. Het OZB-tarief enigszins bijstellen, daar zou de VVD zeker voorstander van zijn.
De fractie is bijzonder blij met de toezegging van het college voor nieuw beleid in het kader van actief grondbeleid. De raad moet hierover heel goed met het college gaan praten.
De eikenprocessierups. Momenteel is er een grote toename. Hij heeft begrepen dat de betreffende medewerker inmiddels weg is maar hoopt dat zijn toezegging wel gestand wordt gedaan, want een groot aantal locaties die net buiten de bebouwde kom vallen is in handen van de provincie en daar zit ontzettend veel EPR (eikenprocessierups), al een aantal weken.
Met de ChristenUnie blijft hij van gedachten wisselen over WHC/WTC, maar men komt niet tot elkaar. De VVD is er absoluut geen voorstander van om dit project nu door te zetten.
Verder dankt hij de ChristenUnie voor de goede uitleg over de werking van de OZB/WOZ richting ABO. In de samenleving leven nu eenmaal dergelijke misverstanden en raadsleden/commissieleden zijn er om dat misverstand steeds uit de weg te ruimen.

Wethouder VOS antwoordt op de vraag van het CDA dat het gaat om de NPO-gelden. Daarnaast geeft zij aan alles te doen wat in haar macht ligt om kinderen te laten bewegen, en niet alleen met gymlessen.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

Het voorstel Perspectiefnota 2022 wordt unaniem aangenomen.

Motie M2

De fracties van SGP en CDA stemmen voor de motie.
De fracties van ChristenUnie, ABO, VVD en PvdA/Burgerpartij Oldebroek stemmen tegen de motie.
Met 6 stemmen voor en 10 stemmen tegen is de motie verworpen.

Het voorstel Financieel meerjarenperspectief 2022-2025 wordt unaniem aangenomen.

Het voorstel Eerste bestuursrapportage 2021 wordt unaniem aangenomen.

10. JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2020 GEMEENTE OLDEBROEK.

De heer VAN BERGEIJK (ChristenUnie) vindt het indrukwekkend dat er in 2020, ondanks de corona-maatregelen, nog zo veel is uitgevoerd. Daarvoor geeft hij graag de complimenten aan het ambtelijk apparaat. Tevens de complimenten aan de ICT-medewerkers van H2O, die ondanks de beperkende maatregelen ervoor hebben gezorgd dat de gemeentelijke organisatie in 2020 niet heeft stilgezeten. Bovenal gaat zijn dank uit naar God voor zijn hulp en zegen in het afgelopen jaar.
Complimenten zijn ook op zijn plaats als het gaat over de gemeentelijke ondersteuning in coronatijd aan onder andere kwetsbare gezinnen via het CJG en bij de uitvoering van Covid-19 regelingen voor ondernemers in deze gemeente.
In de begroting werd nog uitgegaan van een negatief resultaat van € 647.000, maar de jaarrekening is uitgekomen op een voordelig saldo van € 260.000. In de verslaglegging is helder uiteengezet op welke onderdelen de grote verschillen zijn gemaakt. Dank daarvoor, evenals voor de beantwoording van de vragen in de commissies. In het accountantsverslag leest hij een aantal waarschuwingen, zoals scherp aan de wind te zeilen de komende jaren om de exploitaties sluitend te houden, de schuldquote neemt fors toe, de structurele exploitatieruimte is voor het eerst negatief en de vinger wordt gelegd bij het weerstandsvermogen.

De notulen nagelezen hebbend van de raadsvergaderingen van juli 2019 en juli 2020, onderdeel vaststelling jaarrekening, valt hem op dat steeds aandacht wordt gevraagd voor de vele budgetten die worden overgeheveld naar het volgende jaar, omdat ze niet of ten dele zijn gebruikt. Het college gaf aan dat daar met elkaar scherp naar gekeken moest worden. Uiteraard beseft de fractie dat 2020 een bijzonder jaar is geweest waarin veel plannen geen doorgang konden vinden. Echter, van Oldebroek voor Mekaar (OvM) is nu nog een half jaar te gaan. Naar zijn mening is het budget voor het gehele jaar 2021 nog ongebruikt gebleven. Dan past het niet om het ongebruikte budget van 2020 van € 34.000 over te hevelen. Het college geeft aan dat er nog een inhaalslag gemaakt zal worden wat betreft OvM. Echter naar de mening van de fractie zal het nog een hele uitdaging worden om de € 34.000 voor 2021 te benutten, want de onzekerheden van corona blijven. Mochten er onverhoopt de komende maanden nog interessante plannen komen die het budget van 2021 te boven gaan, dan kan altijd nog de raad om extra krediet gevraagd worden. Samen met de fracties van SGP, PvdA/Burgerpartij Oldebroek en het CDA dient de ChristenUnie hierover een amendement in.

Complimenten gelden zeker ook voor raadsgriffier Hans Tabak, rots in de branding, die de raad elke keer weer met raad en daad terzijde staat.

Voor alle duidelijkheid, de fractie van de ChristenUnie zal met inachtneming van het amendement dat is ingediend, instemmen met het voorliggende besluit.

Amendement A1
De fracties van ChristenUnie, SGP, PvdA/Burgerpartij Oldebroek en CDA stellen het volgende amendement voor:

De raad besluit het concept-besluit onder punt 4:

“In 2021 de volgende bedragen uit 2020 (opnieuw) beschikbaar te stellen (budgetoverhevelingen):

- Een bedrag van € 2.483.086 ten laste van de algemene reserve;”

als volgt te wijzigen:

"- Een bedrag van € 2.449.086 ten laste van de algemene reserve;",

en onder punt 6 de 10e begrotingswijziging 2021 aldus gewijzigd vast te stellen.

Toelichting:
Het college stelt voor het bedrag van 2020 voor Oldebroek voor Mekaar over te hevelen naar 2021 om een inhaalslag te kunnen realiseren in 2021. Zie bijlage 2 bij het voorstel jaarverslag en jaarrekening 2020. Het eerste halfjaar is er ook geen promotie geweest voor aanvragen vanuit de samenleving in het kader van Oldebroek voor mekaar. Voor het resterende jaar is nog het volledige budget van 2021 beschikbaar en zal het al een hele uitdaging worden om dit budget volledig uit te kunnen geven in 2021. Mocht blijken dat in de loop van 2021 alsnog het budget van 2021 niet toereikend is, kan het college dit altijd goed onderbouwd aan de gemeenteraad voorleggen voor een eenmalig extra krediet.

De heer SPIJKERBOER (CDA) sluit zich graag aan bij de complimenten van de ChristenUnie en dankt het college voor de verslaglegging.

De heer VAN DE BEEK (SGP) vindt het een compliment waard dat het college erin geslaagd is én een positief resultaat te boeken én een goedkeurende verklaring te krijgen. Het jaarverslag was evenals vorig jaar prima leesbaar. 2020, corona: thuiswerken. De i-dienst is voor haar stresstest prima geslaagd.
Het overhevelen van budgetten was een jaarlijks terugkerend fenomeen. Alhoewel dat niet altijd is te vermijden, is de fractie wel blij met de aandacht die daar dit jaar voor is. De SGP is ook blij met het amendement van de ChristenUnie en ziet dat als een aanmoediging in de richting van het college om hiervoor blijvend oog te houden. Het is ook iets wat vanuit de raad in de gaten gehouden zal worden. De SGP is tevreden met deze jaarrekening en wenst het college een goed reces toe en Gods zegen bij de uitvoering van de plannen na de zomer.

De heer EVINK (ABO) geeft de complimenten aan de organisatie voor de wijze waarop is omgegaan met het moeilijke jaar 2020, kwetsbaren zijn geholpen en werden bijgestaan. ABO vond het ook pittig, denkend aan de bijeenkomsten die niet doorgingen. Financieel gezien werd er gestart met negatieve cijfers. Mooi om te zien dat het uiteindelijk een positief resultaat is geworden. 2020 was ook het jaar van de verkenners. Het is mooi dat daar nu een startschot aan gegeven is. Goed dat daarop doorgepakt wordt. In 2020 was er ook het startschot om de overlast van jeugd te verminderen, iets waar ABO meerdere keren om heeft gevraagd. Tevens het jaar dat er eindelijk weer werd geïnvesteerd in openbare speelvoorzieningen. En er is een kwaliteitsslag gemaakt met betrekking tot de openbare verlichting. Zo bekeken zijn er mooie successen gerealiseerd. Daarnaast was 2020 het jaar van de boerenprotesten en de stikstof. De boeren die op dit moment figuurlijk het mes op de keel krijgen terwijl Lelystad Airport nog steeds open gaat; het kan er bij ABO niet in. Fijn dat de voorzitter in haar rol van burgemeester zich hard maakt om die laagvliegroutes te blijven voorkomen.
Het blijft ABO opvallen dat 2020 nog steeds het jaar van bezuinigingen en negatieve verrassingen was, zoals de extra kosten van asbest van voormalig schoolgebouw De Bron en de ontwikkelingen bij de woningbouw aan De Zeuven Heuvels. De fractie hoopt vooral daaruit iets te kunnen leren en dat dit meegenomen kan worden ten positieve van 2021.
Dan over het amendement. ABO zal dat niet steunen. De fractie is groot voorstander van OvM en het amendement is zo neergezet dat daarvoor minder financiële middelen zullen komen. ABO gaat er nog steeds van uit en hoopt dat de inhaalslag er nog komt. Daarom vindt de fractie het amendement een verkeerd signaal.

De heer KEMP (VVD) noemt dat het jaarverslag datgene is wat een rapport is voor scholieren. Het geeft een goede opsomming van de effecten van het beleid en de inzet van het afgelopen jaar. Gevolgen zelfs van het beleid van dit college in de afgelopen bestuursperiode. Dat is financieel een rapport waarmee het college wat de VVD niet overgaat naar een nieuwe periode. Sterker nog, het college blijft niet zitten, het is wat de VVD betreft gezakt. Een andere richting zoeken lijkt de fractie het beste. De kiezer in Oldebroek heeft het beleid vier jaar lang in handen van het college gelegd en wordt nu geconfronteerd met de gevolgen. Veel is er veranderd. En eerlijk gezegd, er is ook veel positiefs gebeurd. Maar in vier

jaar tijd is Oldebroek van een financieel zeer sterke gemeente gedaald naar een gemeente die ternauwernood in staat is haar risico's nog af te dekken. Bij voortzetting van het beleid zullen de bestuurders uit Arnhem geheid op de stoep staan om de gemeente onder toezicht te stellen. Zo ver zal het waarschijnlijk niet komen, met de aankomende verkiezingen in zicht.
Er is een amendement ingediend, en dat mede door de twee grootste coalitiepartijen. Dat is toch een teken aan de wand. De VVD steunt het amendement niet.

Burgemeester HASELOOP zegt in een reactie op het amendement dat zij alle begrip heeft voor de opstelling. Als raad kan men niet ieder jaar maar blijven overhevelen en wil daarin een daad stellen. Jammer is het wel, omdat zij echt verwacht dat er een aantal dingen naar de gemeente toe zal komen de komende maanden. Zij heeft verschillende gesprekken gehad en ideeën gehoord. Er zit echt het een en ander in het vat. Als de overheid zegt: u mag elkaar niet opzoeken en bij elkaar gaan zitten, dan wordt het wel heel lastig om dat soort dingen aan te jagen. Dat is nu net wat zij erg leuk vindt om te doen. Zij hoopt in de tweede helft van dit jaar daarin meters te kunnen maken en houdt zich maar vast aan de laatste zin van het amendement. Daarbij moet zij wel aangeven dat dat betekent dat het college tegen initiatiefnemers moet zeggen dat het veel langer gaat duren. Als er namelijk een initiatief binnenkomt, dan zijn er minstens 6 tot 8 weken voorbij voordat het bij de raad op tafel ligt.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

Amendement A1
De fracties van ChristenUnie, SGP, PvdA/Burgerpartij Oldebroek en CDA stemmen voor het amendement.
De fracties van ABO en VVD stemmen tegen het amendement.
Met 14 stemmen voor en 2 stemmen tegen is het amendement aangenomen.

Het voorgestelde besluit, waarvan het amendement A1 onderdeel uitmaakt, wordt unaniem aangenomen.

11. SLUITING.

De VOORZITTER wenst iedereen een goed en vooral gezond reces toe en gaat voor in dankgebed en sluit de vergadering.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld in de openbare vergadering
van de gemeenteraad van Oldebroek op 30 september 2021.

, voorzitter T.H. Haseloop-Amsing.

, griffier J. Tabak.